

REPUBLIKA

Rok VII | ŁÓDŹ SOBOTA, 27-GO LIPCA 1929 ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 203

Tysiąc komunistów rozstrzelanych przez wojska chińskie. — Komuniści usiłowali wywołać powstanie w prowincji chińskiej Swaton. W Charbinie rozpoczęły się bezpośrednie rokowania pomiędzy Rosją a Chinami. — Chiny gotowe do ustępstw.

LONDYN, 26 lipca.

Z Pekinu donoszą, iż komunistyczna próba wywołania powstania w prowincji Swaton w Chinach południowych zakończyła się zupełną klęską. Oddziały komunistyczne otoczone zostały przez wojska chińskie w 120 kilometrach ku Wschodowi od Swaton i zostały całkowicie zdruzgotane.

PRZESZŁO 1000 KOMUNISTÓW WZIĘTO DO NIEWOLI I NATYCHMIAST ROZSTRZELANO NA PODSTAWIE WYROKU SĄDU DORAŻNEGO.

Zaznaczyć należy, iż prasa sowiecka która usilnie reklamuje akcje komunistów w Swaton i zapowiada zajęcie portu Swaton przez oddziały komunistyczne, zachowuje obecnie w tej sprawie milczenie.

PARYŻ, 26 lipca.

„Chicago Tribune“ donosi z Mukden o nadzwyczajnie pokojowym usposobieniu rządu chińskiego. Rząd nankijski gotów jest przeprosić rząd rosyjski za opanowanie kolei wschodnio-chińskiej i

GODZI SIĘ NA POWRÓT URZĘDNIKÓW SOWIECKICH TEJ KOLEI.

Dałby rząd nankijski uznać zasadę wspólności kontroli Chin i Rosji sowieckiej na kolei i tak samo jak Rosja sowiecka chciałaby uniknąć wmieszania się do sporu strony trzeciej.

LONDYN, 26 lipca.

(Agencja Telegraficzna „Express“)

Według nadeszłych tu wiadomości, w Czang-Czunie rozpoczęły się wczoraj pierwsze bezpośrednie rokowania pomiędzy rządem nankijskim a byłym konsulem generalnym sowieckim w Charbinie.

Korespondent „Daily Telegraph“ donosi, że rząd nankijski wysłał z polecenia centralnego rządu narodowego gen. Czang-Tsu-Lianga z Mukden do Charbinu, gdzie odbył wspólną naradę z komisarzem sowieckim Mielnikowem. Delegat chiński przyznał, że gen. Zu przekroczył swe pełnomocnictwa, aresztując wszystkich funkcjonariuszy sowieckich wschodnio-chińskiej kolei i że Chiny są zasadniczo skłonne uznać wspólną kontrolę sowiecko-chińską nad koleją.

LONDYN, 26 lipca.

(Agencja Telegraficzna „Express“)

Donoszą tu z Waszyngtonu, że w kołach Białego Domu rozważana jest myśl powołania wszystkich głównych sygnatariuszy paktu Kelloga jako pewnego rodzaju kolegum międzynarodowego, któreby się zajęło obmyśleniem sprawy zlikwidowania chińsko-sowieckiego zatargu o kolej wschodnio-chińską.

Biała armia rosyjska tworzy się na terytorjum Chin.

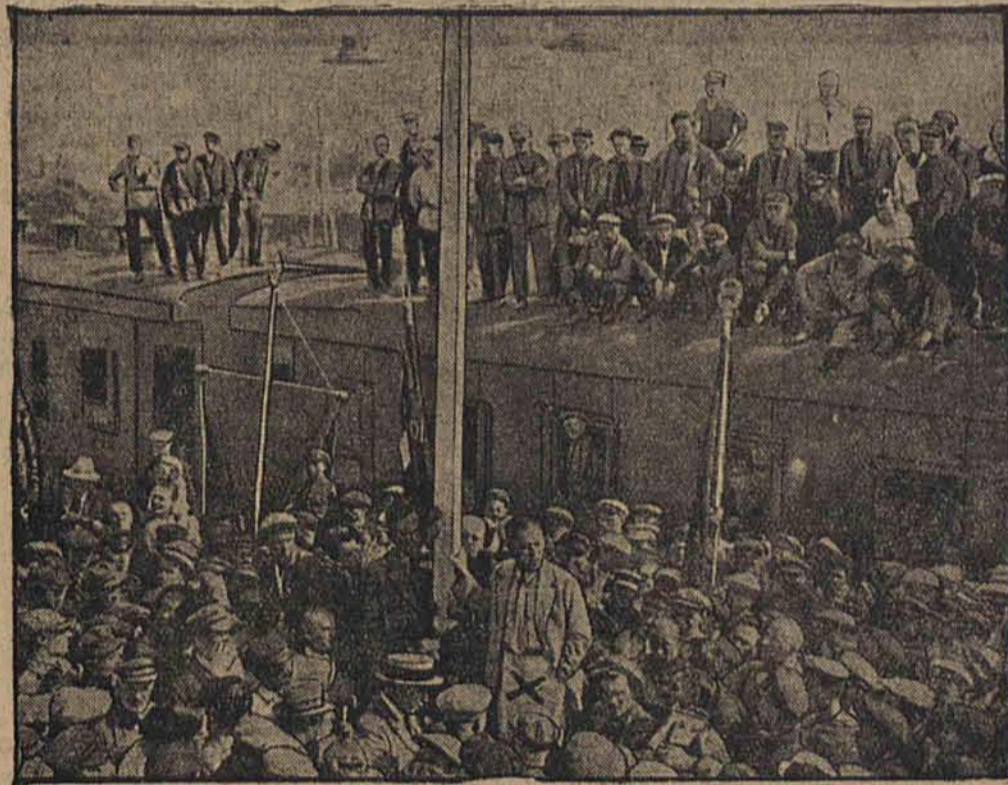
MOSKWA, 26 lipca.

Prasa sowiecka podaje, iż we wszystkich większych ośrodkach skupienia emigracji rosyjskiej w Chinach czynione są gorączkowe przygotowania do organizacji przeciwsowieckiej „białej” armii rosyjskiej. Na czele tych przygotowań pozostaje generał b. carskiej armii Horwat, zamieszkały stale w Pekinie.

Na czele formacji wojskowych, tworzonej przez gen. Horwata, stanąć mają generałowie Siemionow, Andogski, Nieczajew i Glebow. Tworzenie pierwszych „białych” oddziałów rosyjskich odbywa się w Mukdenie, Charbinie i innych miejscowościach na pograniczu sowieckim. Prócz tego w skład przyszłej armii wejść ma rosyjska brygada ochot-

nicza gen. Glebowa, pełniąca obecnie obowiązki policji w strefie międzynarodowej w Szanghaju. Wszyscy wymienieni powyżej generałowie zapewnili gen. Horwata o oddaniu siebie i swych oddziałów do jego dyspozycji.

W kołach sowieckich istnieje przekonanie, iż akcja „białych” oddziałów partyzanckich na granicy Mandżurii i Syberji Wschodniej posiada charakter dywersyjny. Kierownicy akcji rosyjskiej emigracji w Chinach będą prawdopodobnie usiłowali skierować swe wysiłki w stronę Władywostoku, gdyż zajęcie kolei wschodnio-chińskiej ułatwia niezmiernie wszelką operację wojenną w tym kierunku.

Dyrektor kolei wschodnio-chińskiej Jemszanow usunięty przez władze chińskie ze swego stanowiska powrócił do Moskwy. Rycina nasza przedstawia moment powitania na dworcu. Jemszanow wygłasza agitacyjne przemówienie do zebranych tłumów.

Ulitz skazany na 5 miesięcy więzienia za ułatwienie poborowym ucieczki zagranicę.

Katowice 26 lipca

Polska Agencja Telegraficzna

Dzisiejsza rozprawa przeciwko Ulitzowi rozpoczęła się o godzinie 9 rano. Przewodniczący po stwierdzeniu, że nie ma już do przesłuchania żadnych świadków, ani żadnych nowych dokumentów do złożenia, oświadczył, że postępowanie dowodowe zostało zakończone. Następnie przewodniczący udzielił głosu prokuratorowi Małkowskiemu, który przemawiał od godz. 11-ej. O godz. 11-ej zarządzała została przerwa.

Katowice, 26 lipca

Sąd uznał oskarżonego b. posta Ulitza winnym, że Białuże, który udawał się zagranicę celem uchylenia się od służby wojskowej, podpisał poświadczenie w charakterze przewodniczącego „Volksbundu”, stwierdzając, że Białucha jest członkiem „Volksbundu” i z tego powodu musi uciekać do Niemiec, przez co dopuścił się występkę przeciwko art. 89 i 102 Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Wobec tego b. poseł Ulitz skazany został na 5 miesięcy więzienia i koszty sądowe, przyczem za licza mu się na poczet kary areszt śledczy, a reszta kary zawieszona na przeciąg 2-eh lat.

LONDYN, 26 lipca

Donoszą z Pekinu, że minister spraw zagranicznych rządu narodowego dr. Mang, wyraził przypuszczenie, że oficjalne rokowania sowiecko-chińskie celem likwidacji zatargu rozpoczną się nie bawem

LONDYN, 26 lipca.

Wbrew informacjom „Daily Telegraph” z Mukdenu jakoby bezpośrednie rokowania między Czang-Sue-Liangiem i rosyjskim generalnym konsulem w Charbinie już były rozpoczęte, donoszą z Tokio, że konsul generalny w Charbinie wraz z 31 członkami konsulatu wyjechał na stację pograniczną Manczull, aby tam wsiąść na parowiec, udający się do Syberji.

Można tylko przypuścić, że pewne wstępne rokowania chińsko-rosyjskie odbyły się przed wyjazdem konsula z Charbinu.

Ochotnicy sowieccy na Dalekim Wschodzie.

RYGA, 26 lipca.

Donoszą z Charkowa, że wyższe władze wojskowe republik ukraińskiej ogłosiły przyjmowanie ochotników do armii sowieckiej na Dalekim Wschodzie. Według doniesień z różnych miejscowości Ukrainy liczba ochotników, którzy dotychczas zgłosili się do komisji wojskowych nie przekracza 150 ludzi na całym obszarze republik ukraińskich.

MOSKWA, 26 lipca.

Według doniesień z Chabarowska w Mandżurji odbywają się w dalszym ciągu masowe aresztowania obywateli sowieckich. Policja urządza na całym terenie, przez który biegnie linia kolei wschodnio-chińskiej obławę na kolejarzy, którzy nie stawiają się do pracy.

Ogólna ilość aresztowanych w ostatnich czasach obywateli sowieckich wynosi około 100 osób.

BLAGOWIESZCZEŃSK, 26 lipca.

W chwili odjazdu z Błagowieszczeńska konsulatu chińskiego, władze celne dokonały rewizji bagażu konsulatu, w których wykryto broń i przemianą walutę.

W bagażu oznaczonym jako archiwa konsulatu znajdowały się 42 karabiny różnego systemu oraz wielka ilość ładunków, ponadto były tam starannie ukryte obce waluty, jak dolar amerykański, około 10 funt. sterl. w złocie, 20 funt. sterl. w srebrze, oraz 30 tys. rubli w czerwonicach.

Kontrabandę skonfiskowano.

WASZYNGTON, 26 lipca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W związku z telegramem z Moskwy o nieotrzymaniu przez rząd Sowieców niemiernego pisma Stimsona amerykańskie koła oficjalnie wyjaśniają, jakoby Stimson nie zniósł się z Moskwą w obawie, że nawet działanie przez Francję pociągnęłoby za sobą sprawę uznania Sowieców. Zastosowana przez departament stanu dwulicowa procedura umożliwiła Briandowi powzięcie inicjatywy.

Rząd polski udzielił wizy

dla krewnych Waldemara.

Warszawa, 26 lipca

(Polska Agencja Telegraficzna)

Polska Agencja Telegraficzna dowiada się z dobrze poinformowanego źródła, że poseł litewski w Rydze zwrócił się z prośbą do poselstwa polskiego w Rydze o udzielenie wiz na wjazd do Polski dwóm małoletnim krewnym premera litewskiego Waldemara, którzy chcieliby w czasie wakacji odwiedzić rodzinę, zamieszkałą w Polsce. Prośba ta została uwzględniona.

Zjazd Hallerczyków w Poznaniu.

Poznań, 26 lipca

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dzisiaj przed południem rozpoczął się w Poznaniu nadzwyczajny zjazd hallerczyków. Rano zebrały się drużyny w liczbie ok. 300 osób z rozmaitych chorągwi na polu przy ul. Grunwaldzkiej, gdzie nastąpił raport wobec gen. Hallera. Następnie udano się pochodem do sali ogrodu zoologicznego, gdzie odbyła się inauguracja zjazdu. Obrady zajął prezes Związku Hallerczyków płk. Modelski, który przemówienie swoje zakończył okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i jej Prezydenta. Następnie przemawiali gen. Haller, ks. Banaś, dr. Głowacki imieniem prezydenta miasta i inni. P. Krawczewski, jako przedstawiciel Związku Narodowego Polskiego w Ameryce, zakończył swoje przemówienie okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej, jej Prezydenta, pierwszego Marszałka Piłsudskiego i gen. Hallera. Po dalszych przemówieniach pierwsze posiedzenie zamknięto.

Dowgalewski jedzie w niedzielę do Londynu.

LONDYN, 26 lipca.

(Agencja Telegraficzna „Express“)

Ambasador sowiecki w Paryżu Dowgalewski przybywa w niedzielę do Londynu celem nawązania rokowań z Anglią w sprawie wznowienia stosunków dyplomatycznych anglijsko-sowieckich. Ambasador Dowgalewski odbędzie pierwszą konferencję z min. Hendersonem w poniedziałek.

Czy Ameryka wyśle przedstawicieli na konferencję likwidacyjną?

Berlin, 26 lipca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

„Vossische Zeitung“ w depeszy z Paryża donosi, że mocarstwa, mające uczestniczyć w konferencji politycznej, zamierzają wystąpić wspólnie do Waszyngtonu z propozycją, aby Ameryka wysłała swoich przedstawicieli na konferencję. Wobec tego, iż rokowania te z Waszyngtonem musiałyby trwać dłużej czas, nie jest wykluczone, że początek tej konferencji odroczony zostanie do dnia 10, względnie 15 sierpnia r. b.

Paryż, 26 lipca

(Polska Agencja Telegraficzna)

Według otrzymanych tu doniesień, Belgia zgodziła się na Hagę, jako siedzibę konferencji dyplomatycznej rządów.

Pożar w składach amunicyjnych w Sofji

Sofja, 26 lipca.

W Stara Zagora wybuchł pożar w składach amunicji artyleryjskiej. Przyczyną pożaru były olbrzymie upały, jakie panują w kraju od dwóch tygodni, oraz fakt, że proch, znajdujący się w magazynach, był bardzo stary. Jeden z żołnierzy, pełniących służbę w magazynie, odniósł lekkie rany.

Ruch graniczny

na stacji Hidas-Nemeti wznowiony.

PRAGA, 26 lipca.

W wyniku porozumienia z węglarską władzą kolejową dzisiaj rano wznowiono po 24-dniowej przerwie graniczny ruch kolejowy na stacji Hidas-Nemeti.

Walka o paszporty ulgowe dla kupców i przemysłowców.—Wielka akcja sfer gospodarczych o zniesienie ograniczeń przy wyjeździe zagranicę.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B) telefonuje:

Organizacje przemysłowe i kupieckie w Warszawie przygotowują się do wielkiej akcji w sprawie ulgowych paszportów zagranicznych dla swych członków. Ulgowe paszporty zagraniczne dla przemysłowców i kupców wydawane dotąd dość liberalnie stały się od pewne-

go czasu niemal niedoścignionym ideałem, nawet dla tych, dla których wyjazd zagranicę jest koniecznością ze względu na przemysł i handel, kiedy mogą być załatwione sprawy doniosłej wagi jak na przykład kwestje eksportu produktów polskich poza granice kraju.

Przed kilkoma dniami zrzeszenia związków przemysłowych zachodnich i

południowych dzielnic państwa wniosły do centralnych władz memoriał, dotyczący wydawania paszportów ulgowych w sprawach przemysłu i handlu. Memoriał streszcza się w następujących 5 punktach:

1) paszporty winny być roczne, wielokrotne, ulgowe i winny być wydawane kilku urzędnikom lub właścicielom tego samego przedsiębiorstwa bez ograniczenia;

2) paszporty ulgowe przemysłowe i handlowe na jednorazowy wyjazd winny posiadać ważność 3-miesięczną;

3) upoważnienie do wydawania ulgowych paszportów dla przemysłu i handlu winny posiadać starostwa bez specjalnego upoważnienia województwa. Paszporty powinny być wydawane na zasadzie zaświadczeń izby przemysłowo-handlowej danego okręgu;

4) dla oficerów rezerwy wystarczy zezwolenie DOK., lub PKU, które powinny być wydawane bez terminu, o ile tylko termin podróży zagranicę nie schodzi się z terminem ćwiczeń danego oficera rezerwy;

5) ulgowe paszporty przemysłowe i handlowe powinny być wydawane nie na dany kraj ale powinny posiadać stempel: „Ważny do wszystkich krajów Europy z wyjątkiem Sowjetów i Litwy.“

Memoriał ten spoczywa jeszcze w biurkach urzędników warszawskich a tymczasem jakgdyby w odpowiedzi na te słuszne żądania sfer gospodarczych władze administracyjne zaczęły stosować wobec wyjeżdżających za ulgowymi paszportami zagranicę dla celów handlowych nowe sztyki. Wprowadzono mianowicie konieczność podpisania następującego oświadczenia:

— Oświadczam, że paszport zagraniczny ulgowy, wydany mi na zasadzie świadectwa inżyniera przemysłowego z dnia... za numerem... wykorzystam wyłącznie w celu wymienionym w oświadczeniu to jest w sprawach przemysłowo-handlowych.

W przeciwnym razie niezależnie od odpowiedzialności karnej za wprowadzenie w błąd władz zobowiązuje się uścić stawkę należną za paszporty normalne.

Bez podpisania powyższego niesłychanego oświadczenia władze odmawiają wydania ulgowego paszportu zagranicznego na wyjazd w celach gospodarczych.

Oczywiście, że człowiek podpisujący tego rodzaju zobowiązanie narazić się może niemal zawsze na sprawę karną już choćby wówczas, gdyby jakiś konsul złej woli ujrzałby go naprzekład na przedstawieniu w teatrze i zechciałby stad wyciągnąć wniosek, że ów przemyślny, czy kupiec „bawi się“ a nie załatwia interesy. Ostatnia ta sztyka władz administracyjnych wywołała w związkach przemysłowych i kupieckich niezwykle poruszenie i w ciągu najbliższych dni spodziewać się należy energicznych kroków w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Eksplozja na statku angielskim

17 marynarzy rannych.

MALTA, 26 lipca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Na pokładzie angielskiego statku wojennego „Devonshire“, wchodzącego w skład angielskiej floty śródziemnomorskiej, zdarzył się dzisiaj poważny wypadek, w rezultacie którego 17 marynarzy odniosło rany. Stan 6 jest poważny. Szczegółowych danych, dotyczących wypadku, dotychczas nie otrzymano.

Korespondent Reutera dowiadyuje się w drodze nieurzędowej, iż wypadek spowodowany został przez wybuch w czasie manewrów z nowymi 6-calowymi armami.

Ranni marynarze z pokładu statku „Devonshire“ przewiezieni będą na statek szpitalny.

„Polonia“ startuje 10 sierpnia do lotu przez Atlantyk.

Warszawski korespondent „Republiki“ telefonuje:

Tragiczny finał polskiego lotu transatlantyckiego, zakończony śmiercią bohaterstwa mjr. Idzikowskiego, nie odstraszył bynajmniej uczestników drugiej polskiej wyprawy za Ocean a mianowicie pilota Klisza i kpt. Kowalczyka.

Lot ten, finansowany przez „Polonię“ z Ameryki, odbędzie się na aparacie Caproni z 4 silnikami Isotta Fraschini, po 250 koni każdy.

Aparat odbył już szereg prób, które wykazały zarówno sprawność płatowca jak i silników.

Jak się dowiadujemy, start samolotu „Polonia“ do Ameryki, nastąpi około 10 sierpnia r. b. z irlandz-

kiego lotniska Balldonel.

Za kilka dni samolot Klisza i Kowalczyka opuści Medjolan, udając się na miejsce startu do Balldonel, gdzie oczekiwane będzie pomyślnych warunków atmosferycznych.

Trasa lotu „Polonia“ będzie niemal ta sama, co słynna „droga Lindbergha“ z lekkim tylko odchyleniem ku północy.

Celem lotników polskich nie jest Nowy Jork lecz Chicago co opiewa wyraż na umowa zawarta z przedstawicielem Polonii amerykańskiej, finansującej tę gigantyczną wyprawę.

Po osiągnięciu więc ładu Stanów, lotnicy skierują się wprost do Chjago, gdzie rodacy nasi szukają się do entuzjastycznego przyjęcia obu lotników.

Skandaliczne postępowanie Niemiec wobec Polski zostało napiętnowane przez prasę niemiecką.

Berlin, 26 lipca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Ustelnowski „Tempo“ zamieszcza dziś w dziale gospodarczym artykuł p. t. „Nowa awantura z Polska“ w którym wysuwa tezę, iż Polska, jak się zdaje, rozważa myśl zajęcia innego stanowiska w sprawie likwidacji mienia niemieckiego, niż to jakie przewidziane zostało w planie Younga, a uczynić to zamierza w tym celu, aby wyrzucić prasę na Niemcy. Dziennik atakuje jednocześnie ostro sferę rządową niemiecką. Niemiecka nota werbalna — pisze „Tempo“ — uzasadniając odmowę urlopowania ministrów, postępuje bardzo dziwnie, a to tembardziej, iż zadośćuczynienie życzeniu Polski w kierunku dostarczenia jej wyjaś-

nień, dotyczących podwyżek celnych, nie pozostaje w żadnym związku z urlopowaniem ministrów, nie powłóknął zatem trwać tygodnie ani miesiące.

Z denerwowanie Polski jest zupełnie zrozumiałe jeśli się zważy, iż po zatwierdzeniu ministra Hermesa na stanowisku kierownika delegacji niemieckiej następuje ponowna kilkutygodniowa zwłoka w terminie rozpoczęcia rokowań.

Postępowanie także wobec Polski nie ma nic wspólnego z taktownym, dyplomatycznym i psychologicznym ujęciem sprawy. „Ton na baczność“ przed niemieckimi agrarjuszami — kończy „Tempo“ — zdaje się brać górę wśród niemieckich czynników odpowiedzialnych.

Poincare poddaje się operacji i na trzy miesiące wycofuje się z życia politycznego.

Paryż, 26 lipca

(Polska Agencja Telegraficzna)

Prezes rady ministrów Poincare wy stosował do członków gabinetu list, zawierający, iż ze względu na stan swego zdrowia, który wymagać będzie operacji chirurgicznej, zmuszony jest na przeciąg 2—3 miesięcy nie zajmować się sprawami publicznymi.

O godz. 22-ej zebrała się rada gabinetowa, która poleciła ministrom Briandowi i Bartou udać się do Poincarego w celu wyrażenia mu uczuć gabinetu oraz uznania i prosić go, aby pozostał przynajmniej nominalnie na czele rządu.

Jutro o godz. 10.30 ma się zebrać rada ministrów, która zajmie się opracowaniem odpowiedzi na list Poincarego.

Paryż, 26 lipca

Havas ogłasza następujący komunikat: Według bardzo wiarogodnych informacji, uzyskanych w kuluarach senatu od osobistości miarodajnej, premier Poincare ma się zdecydować jeszcze w ciągu dzisiejszego wieczora podać się do dymisji. Komunikat wskazuje na to, że premier Poincare, który niebawem będzie musiał poddać się ciężkiej operacji, przy obecnym stanie polityki zagranicznej nie zamierza obarczać się odpo-

wiedzialnością za rządy. Wiadomość o dymisji Poincarego ma być ogłoszona jeszcze dzisiaj wieczorem po zamknięciu narad rady gabinetowej.

Powszechnie panuje opinia, że prezydent Doumergue powierzy ministrowi spraw zagranicznych, Briandowi utworzenie nowego gabinetu.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa, nowy rząd niezwłocznie po ukonstytuowaniu zwoła parlament, aby mu się przedstawił.

Grad wielkości gęsiego jaja padał w Czechach.

PRAGA, 26 lipca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Wczoraj po południu okolice Taboru nawiedził grad wielkości gęsiego jaja, czyniąc niezwykle spustoszenia. W 10 gminach uległo zniszczeniu 100 proc. zasiewów, w szeregu innych gmin zniszczone zostało ok. 80 proc. Tęż dnia nad Olomuńcem przeszedł gwałtowny huragan, niszcząc plony i wywracając wiele drzew.

Za kulisami wojny azjatyckiej

„Istnieją trzy rodzaje kłamstwa. Kłamstwo pospolite, polityka i statystyka“.

Aforyzm ten może służyć jako motto dla rozmaitych rozdziałów historii świata powojennego.

Pakt Kelloga wszedł w życie z dniem 24 lipca r. b. Do paktu tego przystąpiły i ratyfikowały go wszystkie mocarstwa świata. W swoim czasie, w Paryżu, wrzały gorące debaty na temat wartości tego paktu. Francja np. wahała się, czy ma przystąpić doń ze względów zasadniczych: poszanowania dla Ligi Narodów, której pakt Kelloga stwarzał konkurencję. W niektórych kołach politycznych ubolewano nawet nad swoim embarras de richesse, jaką stworzyło dla pacyfizmu istnienie jednej Ligi Narodów bez Stanów Zjednoczonych (w której pierwsze skrzypce gra Anglia) i drugiej Ligi Narodów ze Stanami Zjednoczonymi (w której znów rej wodzi wuj Sam).

Okazało się — wzorem Genewy, Locarno, Thoiry — iż zarówno obawy jak i nadzieje związane z istnieniem paktu Kelloga nie miały żadnej racji bytu. Nie miały zaś jej dla tej prostej przyczyny, iż Stanom Zjednoczonym chodziło o posiadanie własnych skrzyplców pacyfistycznych, gdyż na instrumencie genewskim wygrywano tylko te melodie, które pasowały do repertuaru i słuchu John Bull'a.

Ale... Kellog wygłosił w Paryżu wówczas mowę równie piękna, miłą i zaświatowo pacyfistyczna, jak Briand i Chamberlain, a prasa i opinia polityczna całego świata przez kilka tygodni analizowała i wałkowała każde niemal zdanie wielkich magów polityki.

A dzisiaj? W dniu ratyfikacji paktu Kelloga przez Stany Zjednoczone i wejścią jego w życie pies z kulawą nogą nie troszczy się o to, co zawiera ów słynny pakt i kogo i do czego zobowiązuje.

Bo... na Dalekim Wschodzie błyska się i grzmi, a reżyserami tej burzy — narazie bez dalszych skutków są wszak kantrahenci paktu Kelloga, członkowie Ligi Narodów. Bo... w regulowaniu konfliktu rosyjsko-chińskiego główną rolę odgrywają nie instytucje pacyfistyczne — Liga Narodów, nie organy paktu Kelloga, lecz rządy mocarstw zainteresowanych bezpośrednio w „burzy nad Azją“: jednych w jej wywołaniu, drugich w jej stłumieniu.

Jeżeli konflikt Chin z Rosją leży na linii interesów Anglii np., to wręcz przeciwnie zapatrują się na jego celowość Stany Zjednoczone. Japonii natomiast odpowiada raczej status quo obecne, niż jakiegokolwiek przesunięcie na korzyść tej czy tamtej strony. Niema nic bardziej prawdopodobnego nad przypuszczenie, iż za posunięciem rządu nankińskiego w sprawie zajęcia kolei wschodnio-chińskiej kryją się wpływy, rady jakiegoś pułkownika Lawrence'a numer drugi. Osłabienie wpływów Rosji wogóle, Rosji sowieckiej w szczególności w Azji było i jest żelazną maksymą polityki brytyjskiej. „Burza nad Azją“, jak ją pojmują np. Intelligence Service, t. j. wydział sekretny angielskiego Foreign Office, różni się bardzo a bardzo od obrazu „Burzy nad Azją“ w pojęciu Narkomindiela w Moskwie. Widać to było podczas akcji Borodina w Kantonie i kontrakcji angielskiej w Szanghaju. Gdy akcja rosyjska idzie po linii piono-

wej, angielska — po linii horyzontalnej. Powstaje pytanie: wszak nowy premier Wielkiej Brytanji, Macdonald, inauguruje oficjalnie politykę pacyfistyczną, zapowiada nawiązanie stosunków z Rosją?

Sprzeczność jest tylko pozorna. Polityka imperjum brytyjskiego rządzi od stuleci czynniki i nakazy obrony całości tego imperjum i jego interesów i tę linię wytyka zgóry i fakty dokonane stwarza właśnie ów wydział Foreign Office, w którego służbie pozostają ludzie tej wartości co pułkownik Lawrence. Więc Macdonald, szef rządu W. Brytanji, nie może postąpić inaczej jak pogodzić się z faktem dokonanym, stworzonym przez jeden z wydziałów swego ministerjum spraw zagranicznych. Dlatego też niema sprzeczności w fakcie, iż przy rządzie Macdonalda agenci brytyjscy w Chinach stwarzają lub pomagają stworzyć sytuację, z których może wyniknąć wojna. Socjalista i partja so-

cialistyczna, biorący udział w rządzeniu imperjum światowym, muszą czynić mutatis mutandis to samo, co czynili ich poprzednicy konserwatywni na tem samym miejscu.

I dlatego też widzimy na Dalekim Wschodzie widowisko godne bogów, gdy z jednej strony prasa angielska występuje w obronie Chin i ich dobrego prawa, a z drugiej — prasa amerykańska wali w też same Chiny, t. j. rząd nankiński argumentami z grubej Berty poszanowania traktatów, które naruszyły Chiny, zabierając kolej wschodnio-chińską. Imperjum amerykańskie nie chce bowiem ani wzmocnienia wpływów Anglii czy Japonji w Chinach, nie chce też wcale wzmocnienia się prestiżu i samopoczucia rasy żółtej.

Gdzie tu więc pakt Kelloga? Gdzie Liga Narodów? Gdzie pacyfizm?

I jak wygląda ów pacyfizm europejski w pojęciu już nawet tylko rasy żółtej, skoro Chiny nie mogą się zdecydować,

który z narzucających się im pośredników pokojowych jest dla nich najmniej niebezpiecznym

Ale... Anglii grozi strajk 500.000 włóknarzy, którym chcą obniżyć płace pod groźbą zamknięcia warsztatów pracy, bo wschód azjatycki nie bierze już tkanin angielskich. Zdystansowała Anglię tam Japonja i Stany Zjednoczone.

Ale... półtora miliona bezrobotnych czeka w tej samej Anglii na spełnienie obietnicy Macdonalda i rządu Partji, iż dadzą im zajęcie.

Więc gra o Chiny i rynek chiński, więc — gra o Rosję i rynek rosyjski.

W konsekwencji zaś na Dalekim Wschodzie, przy zbudzeniu się Chin z wiecznego snu i splecionej grze sprzecznych interesów imperjów światowych, zapalono ogień, który prędzej czy później wzniesi „Burzę nad Azją“. Czy tylko nad Azją? Można wątpić w śmiałość podobnego twierdzenia

W. P.

Granica chińsko-sowiecka ma przeszło 14 tys. kilometrów i jest przeważnie pozbawiona dróg, a nawet wody.

Ostry zatarg pomiędzy Chinami a Rosją zwraca oczy całego świata ku granicy, granicy istotnie olbrzymiej. Ciągnie się ona na odległość przeszło 14 tysięcy kilometrów, przechodząc przeważnie działami wód, wzdłuż potężnych szlaków górskich.

Na południowym zachodzie jej początek mamy na potężnym pasmie Hindu-Kusz. Tu schodzą się Chiny, Rosja i Afganistan, dalej na północny wschód idą Pamiry — „Dach świata“. Potem już są grzbiety niższe: Kueń-Luń, Tian-Szań, Altaj i Sejan. Wszystko to są okolice nieprzystępne, pozbawione przeważnie nie tylko dróg komunikacyjnych ale i wody. Najniższe z nich, góry Sejańskie posiadają od strony Chińskiej olbrzymie stopy Mongolji.

Wiele danych o krajach tych znajdujemy w opisach gen. Grabczewskiego. Część jako tako dostępnej granicy przypada na Mandżurję, oddzieloną od Sybiru rosyjskiego przez wielką i szeroką rzekę Amur i jej dopływ Argun. Przed Chabarowskiem rzeka Ussuri schodzi na południe ku morzu.

Po sowieckiej stronie leżą na pograniczu chińskie kraje, czy republiki autonomiczne Tadżyków, Kirgizów, Kozaków, Burjatów, Tannu-Tuwa. znowu

Burjatów i Mongolów. Na znacznej części tej granicy leży duży obszar Mongolji, państwa niepodległego, zajmującego przeszło 2 milj. m. kw., posiadającego zaś na całym obszarze około 700 tysięcy ludności.

O wojnie regularnej nie może być tam literalnie mowy. Brak tu jakichkolwiek warunków do zgromadzenia tak samo większych mas wojska, jak prowiantu oraz materiału technicznego. Mogą się tu potykać małe oddziały, raczej bandy rozbójnicze, a przenikanie ich w głąb kraju nie wyrządziłoby nieprzyjacielowi znaczniejszej szkody, byłoby bowiem powstrzymane przez samą przyrodę.

Teatrem ewentualnych wypadków wojennych mogłyby być więc jedynie pogranicza Mandżurji i ziemie na północ i na południe od niego położone. Mandżurja była już widownią krwawych zmagani między Japonją i Rosją. Jest to kraj żyzny, o kulturze stosunkowo wyższej. Z Rosji centralnej prowadzi tam kolej syberyjska, która tuż za Czytą rozwidła się i jedną odnogą bieży na południowy wschód, przez Charbin, opuszczając następnie terytorjum chińskie, aby dotrzeć do Władywostoku, portu rosyjskiego na Oceanie Spokoj-

nym. Druga gałąź kolei pozostała przez cały czas na terytorjum rosyjskiem i zatacza wielki łuk wzdłuż biegu Amuru, kierując się również do Władywostoku.

Kolej syberyjska jest też jedyną arterją komunikacyjną, która może zdążyć na wschód armja i materiał wojenny z Rosji na Wschód Daleki.

Wszystko to daje warunki, których w żaden sposób nie można porównywać z tem, co mamy w Europie. Słabe środki komunikacji nie pozwalają też na użycie znaczniejszych mas wojska. Wojna tu nie może ani być tak krwawa, jak europejska, ani pochłaniać takich środków. Rozległość i słabe zaludnienie krajów granicznych pozwalała na przewlekanie jej, albowiem ważniejsze centra życia są daleko. Trudno natomiast myśleć o szybkich działaniach — na to nie zdobędą się ani Sowiety, ani Chiny, bo istotnie nie mają sił po temu. O rozstrzygnięciu na morzu żadna ze stron nawet myśleć nie może, prosto z braku floty.

A. U.

Pakt Kelloga wszedł w życie.

Waszyngton, 26 lipca. Sekretarz stanu Stimson przesłał wczoraj wieczorem przedstawicielom dyplomatycznym Stanów Zjednoczonych w 19 stolicach instrukcję powiadomienia rządów, przy których są akredytowani, iż Japonja złożyła oficjalnie akt ratyfikacji paktu Kelloga, i że wobec tego zgodnie z artykułem 3-im paktu, ustalającym metody ratyfikacji, traktat wszedł obecnie w życie.

Uruchomienie linii telefonicznej pomiędzy Finlandją a Polską.

Warszawa, 26 lipca. Z dniem 26-ym lipca otwarta została między Polską a Finlandją stała komunikacja telefoniczna. Pierwsza rozmowa telefoniczna przeprowadził w imieniu ministerstwa poczt i telegrafów i w zastępstwie podsekretarza stanu dyrektor departamentu I, p. Zygmunt Frackowski, wygłaszając do dyrektora zarządu poczt i telegrafów w Finlandji, p. Wirteberga, przemówienie, w którym konstatuje z przyjemnością że możliwość zaprowadzenia komunikacji telefonicznej między Finlandją a Polską zacieśni wzły przyjaźni, jak również ułatwi dalszy rozwój stosunków między obu temi krajami.

„Czerwony dzień“ w Europie Wielka akcja propagandowa międzynarodówki komunistycznej.

Moskwa, 26 lipca.

Im bardziej zbliża się dzień 1 sierpnia, tem silniej daje się odczuwać w Moskwie coraz to większe podniecenie. Jak wiadomo, III międzynarodówka postanowiła, aby dzień 1 sierpnia stał się na całym świecie t. zw. „czerwonym dniem“ propagandy komunistycznej. Do tego „czerwonego dnia“ przynależą sfery polityczne w Moskwie bardzo wielkie znaczenie, co najjaskrawiej daje się wyczuwać w pismach, z których jedno a mianowicie „Czerwona gwiazda“ liczy codziennie dni, dzielące od „przeło-

mwowego momentu“.

Najwięcej zależy Moskwie, na tem, aby „czerwony dzień“ udał się w Paryżu, Warszawie, Wiedniu i Budapeszcie. Na te miasta skierowany został największy wysiłek propagandy komunistycznej.

Wydział wykonawczy partji komunistycznej wydał szereg odezwo do „proletariatu całego świata“.

Na koszty urządzenia „czerwonego dnia“ w krajach zachodniej Europy wyasygnować miały władze komunistyczne sumę 10.000.000 rubli.

300 godzin w powietrzu

używające się samolot „St. Louis Robin“. NOWY JORK, 26 lipca. Samolot „St. Louis Robin“ znajduje się już 300 godzin w powietrzu. Lot trwa nadal.

Min. Zaleski u Brianda

Paryż, 26 lipca. (Polska Agencja Telegraficzna) Minister Briand przyjął w dniu dzisiejszym ministra Zaleskiego, którego zatrzymał na śniadaniu. W śniadaniu wzięli również udział ambasadorowie Chłapowski i Laroche.

Pamiętniki Leona Trockiego.

Urodził się w dniu przewrotu bolszewickiego.—Ojciec był obszarnikiem. — Pierwszy uczeń w szkole. — Bunt przeciw nauczycielowi. — Zdradził go ten, w obronie którego walczył.

„Napoleon” rewolucji rosyjskiej sporządza bilans swego burzliwego życia.

Wódz bolszewików, L. Trocki, znajdujący się obecnie na wygnaniu, rozpoczął druk cyklu swych wspomnień, dających obraz całego jego życia. Najciekawsze wyjątki zamieszczać będziemy w „Republice”

Red.

Urodziłem się w nocy z 25 na 26 października, według starego stylu, 1879 r. Dzień mych urodzin zbiega się z dniem rewolucji październikowej 1919 r. Mistycy i pitagorejczycy mogą wyciągnąć stąd wniosek, jak im się podoba. Ja sam zwróciłem na ten dziwny zbieg okoliczności uwagę dopiero w trzy lata po rewolucji październikowej.

Do 9-go roku swego życia byłem bez przerwy w domu rodzicielskim. Później w ciągu 8 lat uczęszczałem do średniej szkoły na południu Rosji. Ledwo zdażyłem wstąpić na uniwersytet zostałem po raz pierwszy aresztowany. I od tego czasu uniwersytetem życia dla mnie było zawsze tylko więzienie, a później zesłanie.

Po wybuchu rewolucji, jako komisarz ludowy dla wojska i floty, poświęciłem około 5 lat organizacji czerwonej armii i odbudowie czerwonej floty. W roku 1920 zająłem się uporządkowaniem zdeorganizowanego systemu kolejowego w Rosji.

W ciągu całego swego życia, poza działalnością polityczną, zajmowałem się — wyjąwszy oczywiście lata wojny obywatelskiej — literacką działalnością. Państwowy instytut wydawniczy w roku 1923 rozpoczął drukowanie mych dzieł i wydał ogółem 13 tomów. Oczywiście nie było to wszystko.

W 1927 r., kiedy uwydatnił się już nowy kierunek w partii, t. zw. „trockizm”, wydawanie tych dzieł zostało wstrzymane. W styczniu 1928 r. obecny rząd sowiecki skazał mnie na wygnanie — spędziłem cały rok w pobliżu chińskiej granicy.

W lutym 1929 roku zostałem deportowany do Turcji i obecne moje wspomnienia piszę w Konstantynopolu.

W szkole uważany byłem zawsze za bardzo pilnego i porządnego ucznia. Te dwie właściwości zdołałem utrzymać przez całe życie i te właściwości pomogą mi również w chronologicznym porządku opisać całe me burzliwe życie, na które ja sam patrzę, jako schorowany, starszy człowiek, z pewnej odległości.

Mój ojciec był gospodarzem rolnym, z początku małym pachciarzem, później właścicielem dość dużego majątku ziemskiego. Gdy był dzieckiem, opuścił on małe żydowskie miasteczko pod Poltawą i powędrował szukać szczęścia w wolny i stepach południa. Przez całe swe życie był on analfabeta i dopiero w póź-

nych latach swego żywota nauczył się czytać. Był jednak człowiekiem bardzo energicznym i przedsiębiorczym. Matka moja nie dorównywała mu umysłem, mimo to była jego wierną pomocnicą. Zmarła ona w roku 1910, podczas gdy *mój ojciec doczekał jeszcze obietnic władzy przez bolszewików*. Gdy wojna obywatelska szalała ze szczególną zaciętością na południu Rosji, *musiał ten stary 75-letni człowiek przewedrować setki kilometrów pieszo, nim wreszcie znalazł schronienie w Odessie*. *Czerwoni prześladowali go za to, że był obywatelem ziemskim, biali za to, że był ojcem Trockiego*. Wreszcie zdołał on bezpiecznie dotrzeć do Moskwy. Rewolucja październikowa zabrała mu cały jego majątek, nie skarżył się on jednak na to nigdy. Objął stanowisko zarządzającego w mlynie państwowym w pobliżu Moskwy.

Mimo względnie dobrobytu, ojciec mój nigdy nie lubił wydawać zbyt wiele pieniędzy. W domu mieszkaliśmy wszyscy w małej chałupce, pokrytej słomianym dachem. Gdy padał szczególnie silny deszcz, *zmoczeni byliśmy wszyscy w domu do ostatniej nitki*.

Byłem piątym dzieckiem. Moje przyjście na świat nie było miłym dla rodziny. Z 8 dzieci tylko czworo pozostało przy życiu. Ojciec starał się dać im jaknajlepsze wychowanie i wykształcenie, to też z niechęcią przyjął wiadomość o narodzeniu się jeszcze jednego potomka, którego musiał, odmawiając sobie, wychować.

Pierwszy rok, o którym zachowałem dotąd dokładne wspomnienie, był to rok 1885. Miałem wówczas 6 lat. Dla Rosji był to rok bardzo złych żniw, rok kryzysu i pierwszych zaburzeń robotniczych. Na moją psychikę małego dziecka *widok krwi przelewanej na ulicach wywarł wstrząsające wrażenie*.

Spacerowałem wówczas po ulicy z ojcem. Rozplakałem się bardzo, gdy ujrzałem leżące trupy robotników, zamordowanych przez kozaków. Moi bracia i siostry uczyli się w szkole bardzo źle, to też ostatecznie cała nadzieja ojca została skierowana na mnie.

Gdy miałem 9 lat, wywieziono mnie do Odessy, gdzie zamieszkałem u krewnych. Wstąpiłem do szkoły przygotowawczej, nawpół rosyjskiej, nawpół niemieckiej. Poziom nauki był tam niezwykle wysoki. Uczniowie uczyli się dobrze i wdrażani byli do pracy.

W pierwszych dniach meї nauki, zdołałem uzyskać najlepszy stopień, piątkę, aż trzy razy. Wróciłem wówczas do domu niezwykle podniecony. To powodzenie zdopinguowało mnie tak bardzo, że odtąd przez 8 lat do końca moich studiów szkolnych *przechodziłem z klasy do klasy, jako prymus*.

Było to bardzo trudne, ale pracowałem nieskończenie wiele. Zachowanie się moje było bez zarzutu. Nie przypominam sobie, abym kiedykolwiek w czasie mych studiów szkolnych otrzymał nagane. A jednak pewnego dnia zostałem sromotnie ze szkoły wydany. Była to pierwsza rewolucja w moim życiu.

Pierwsza rewolucja która zorganizowałem w drugiej klasie, skierowana była przeciwko profesorowi francuskiemu P. Burnard był szwajcarem, cierpiącym na hemoroidy. Jego cierpienia doprowadziły do tego, że patrzył na wszystkich ludzi, jak na wrogów. Szczególnie uczniów uważał za swych wrogów.

Łatwo opanowałem język francuski i nie miałem z nim żadnych sevsji, lecz niemieccy koledzy, synowie kolonistów,

z trudem przyswajali sobie język francuski. Burnard prześladował ich z tego powodu w nielitościwy sposób, szczególnie uważał się na miłego, dobrego chłopca, nazwiskiem Wacker. Był on bardzo zdolnym uczniem, niestety jednak czynił słabe postępy w języku francuskim.

Na każdej lekcji Burnard wywoływał go i stawiał mu jedynki. Odczuwałem głęboką niesprawiedliwość, jaką uczyniono temu chłopcu i postanowiłem zorganizować przeciwko francuzowi formalną kampanję.

W południe, kiedy Burnard przyszedł do klasy, spotkało go uroczyste milczenie. Gdy jednak odwrócił się na chwilę, w klasie rozległ się potężny ryk. Ryczało chórem czterdziestu chłopców — można więc sobie wyobrazić, jaki nieopisany gwałt powstał w klasie.

Burnard odwrócił się błyskawicznie. Nastąpiła momentalnie cisza. Wszyscy siedzieli z niewinnymi minami, jakgdyby nic nie zaszło. Po chwili Burnard znów stanął do nas tyłem, aby napisać coś na tablicy. Znowu ryk. Po trzecim razie Burnard sromotnie uciekł z klasy, zegnany ogłuszającym piskiem i krzykiem uczniów.

Tego dnia odbyła się narada nauczycieli. Przeprowadzono surowe śledztwo i jakiś uczeń wskazał na mnie, jako na organizatora rewolty. Nikt nie chciał początkowo temu wierzyć. Jako pierwszy uczeń zachowywał się w taki sposób? Uczeń, który ma pochwały za dobre sprawowanie wywołałby bunt w szkole?

Zostałem surowo ukarany, ale w gruncie rzeczy, mimo, iż musiałem upokorzyć się i przeprosić Burnarda, nie zostałem przekonany, że zrobiłem źle. Była to moja pierwsza polityczna walka i moje pierwsze doświadczenie życiowe.

Dowiedziałem się bowiem o rzeczy dla mnie strasznej, która pognębiła mnie w okrutny sposób. Dowiedziałem się mianowicie, że tym, który wydał moje nazwisko nauczycielom i wskazał na mnie jako organizatora rewolty, był właśnie Wacker, ten sam Wacker, w obronie którego zorganizowałem bunt.

Było to smutne doświadczenie. Plakałem wówczas całą noc, nie dlatego, że zostałem wydany, lecz dlatego właśnie, że wydał mnie ten, w obronie którego walczyłem. Niestety, takich rozczarowań miałem w późniejszym życiu bardzo wiele.

(d. c. n.)

Kawiarnie pustoszeją.

Panie, które nie wyjechały, kryją się w domu

Z dnia na dzień pustoszeją kawiarnie.

Przerzedził się barwny tłum pięknych pań.

Doniedawna jeszcze gwaro było przy stolikach, od których padały fascynujące nazwy modnych miejscowości kuracyjnych.

Dziś smętkiem i melancholją wieje od stolików.

Upał i wszechwładna moda każe opuścić mury miasta.

W górach, nad morzem, w słońcu i beztrudnie spędzają lodzianki czas bezczynnie.

Zdarza się jednak często, iż szanownego męża zawodzą różne obliczenia i interesy handlowe i

raptem cały wyjazd rozbijają się o... brak t. zw. „floty”.

Co wtedy czyni modna dama? Biedna niewolnica blichtru żegna się uroczyście z towarzystwem i

dobrowolnie zamyka się w domu na okres kilkutygodniowy.

Szczelnie zapuszczone rolety mają świadczyć, że

państwo nieobecni;

pani wyjechała zagranicę, pan bawi w mieście.

Tymczasem obydwójce państwo we własnym lokalu czują się niby duchy potępięce.

W obawie aby ich nie dojrzano na ulicy,

unikają spaceru i tylko chyłkiem w nocy jak złoczyńcy wychodzą pospacerować, w odludnych dzielnicach.

Utarł się już nawet zwyczaj, że w wypadku niespodziewanego spotkania

się, należy udawać, iż się nie widziało urojonej samotnicy.

Dopiero w drugiej połowie sierpnia zaczęła opuszczać swe kryjówki modne piękne

bywalczyńce kawiarniane.

Wówczas znów będzie rojno i gwaro przy stolikach.

Wiele czasu poświęci się wrażeniom z „podróży”, a wychwalaniom pod niebiosy wszystkiego, co zagraniczne, nie będzie końca.

Zresztą, odok modnych pań, ten sam sport w nieco innej, bardziej jaskrawej formie,

uprawiać będą młodzi panowie.

Zabił syna

za to, że palił papierosa w sobotę

Stanisławów 26 lipca.

Do arendarza Hochweissa we wsł Sokółowce pod Kosowem przyjechał na wakacje jego 16-letni syn, Moryc, uczeń gimnazjalny.

Stary Hochweiss wypełniał ściśle przepisy religijne, zabraniające palenia papierosów w sobotę. Gdy w ubiegłą sobotę przyłapał syna z papierosem w ustach, zaczął mu czynić ostre wymówki.

Syn oświadczył jednak ojcu, że nie przestanie palenia w sobotę. Doprowadzony tem do pasji Hochweiss schwytał łom żelazny i ugodził syna w głowę, trafiając tak nieszcześliwie w skroń, że zabił go na miejscu.

Hochweissa aresztowano.

CO

wyświetlone będzie w

LUNIE

w następnym programie

?

KINO
TEATR

Dziś i dni następnych!

Film pełen tajemniczej zgrozy p. t. „Potwór” wg. powieści słynnego powieściopisarza Edgara Wallace

„SOYOKA”

(Pan X...)

W rolach głównych:
Jack Trevor
Andree La Fayette.

Orkiestra symf. pod bat. Sz. Bajgelmana

Początek w dni powszednie o g. 4.30, w sob., niedz. i święta o godz. 2.30

Ceny miejsc na I seanse 50 gr. I i II zł.

Uwaga: Sala mechanicznie wentylowana

ENTLICZEK-PĘTLICZEK, CZERWONY STOLICZEK...

Wesołe zabawy dzieci łódzkich

na jedenastu placach wydzierzawionych specjalnie w tym celu przez magistrat.

Chłopcy i dziewczęta bawią się pod kierownictwem instruktorów w. f.

Sprawa uruchomienia miejskich placów do gier i zabaw doczekała się wreszcie w roku bieżącym realizacji. Miasto nasze zabudowane bardzo gęsto, nie ma ani skwerków, ani dziedzińców pokrytych zielenią, a liczne zakłady przemysłowe spuszczały ściekami uliczną nieczystości, które zatrują powietrze.

Nadto chodziło o rzecz bardzo poważną. Mianowicie, o zabezpieczenie dzieci przed wypadkami ulicznymi, które nie były bynajmniej zjawiskiem sporadycznym. Jakże często kroniki pogotowia notowały wypadki przejechania małych dzieci przez dorożki, samochody, lub nawet tramwaje.

Warunki domowe tych dzieci są przez ważne tego rodzaju, że

pozostawanie w mieszkaniu w ciągu dnia jest niemożliwością.

Przeważnie mieszczą się one w ciasnych izdebkach, gdzie panuje zaduch i gdzie o zabawie nie może być mowy.

A wiek dziecięcy ma swoje prawa! I dlatego widzieliśmy ciągle gromadki chłopców, biegających po jezdni, zatrasowujących drogę na chodnikach i wykorzystujących każdą kupę piasku dla budowy „domków i babeczek”. Nikt nie liczył się z tem, że

zabawy na ulicy nie mogą być zdrowe i bezpieczne.

albowiem kurz i pył gęsta warstwa osiadała na płucach i sprzyjały szerzeniu się gruźlicy i innych chorób.

W tych warunkach powstanie placów dla gier i zabaw, jest dla dzieci prawdziwym dobrodziejstwem.

Mając powyższe na uwadze magistrat w roku bieżącym postanowił wydzierżawić szereg placów, zarówno w śródmieściu, jak i na peryferiach i oddać je do użytku najmłodszym naszym obywatelom. Plac te zostały zniwelowane, uporządkowane oraz ogrodzone. Nie budowano na nich żadnych specjalnych urządzeń sportowych, przystosowano je jedynie do tego, aby dzieci znalazły miejsce godziwej rozrywki.

Dotąd uruchomiono miejskie place gier i zabaw przy zbiegu ul. Wodnej i Miedzianej, Senatorskiej, Białej i Piotrkowskiej, Rokicińskiej, Andrzeja, Aleksandrowskiej, Pomorskiej, oraz w parkach Kolejowym i w parku „Źródlika”. Ogółem do chwili obecnej

oddano do użytku dziesięć placów, które otwarte są przez cały dzień.

Magistrat poszedł jeszcze dalej w swych usiłowaniach i postanowił nauczyć dzieci bawić się godziwie, w tem

przypuszczeniu, że wskazówki osób starszych wywrą niewątpliwie dodatni wpływ. I dlatego

zaangażowano cały szereg instruktorów i instruktorek wychowania fizycznego, które przebywają na placach w godzinach od 3 do 6 po południu i bawią się wraz z dziećmi, licznie przybywającymi na te place.

Z jak wielką radością place te powitane były przez dzieci łódzkie, świadczy fakt, że w ciągu całego dnia, od wczesnego ranka do późnej nocy, są one zapełnione

rozbowioną i śmiejącą się dżumą, baraszkującą wesoło i zabawiającą się w różne gry.

Początkowo przypuszczano, że wprowadzenie na place zabaw instruktora odstraszy dzieci, które, przyzwyczajone do swobody, będą się czuły nieswojo pod okiem człowieka starszego i niechętnie będą bawiły się według pewnego planu.

Okazało się jednak, że przeciwnie. Dzieci na tych placach mają całkowitą swobodę. Od rana do późnego wieczora, z wyjątkiem trzech godzin dziennie, są same i mogą robić wszystko, co im się żywnie podoba, odpoczywać, bawić się i t. d. Program zabaw tych dzieci był jednak bardzo ograniczony i dlatego z objawem żywej radości przyswajają one

nowych zabawach, ciekawych i wesołych.

Byliśmy świadkami, jak dzieci bawiły się

w kozia.

Gra ta polega na tem, iż ustawia się szeregi chłopców jeden za drugim w pewnej odległości. Pochylają się oni i opierają obie ręce na lewym kolanie. Każdy następny musi przeskoczyć przez swego poprzednika i przeskakuje tak wiele razy aż znajdzie się na samym przedzie. Wówczas z kolei staje w pozycji i czeka aż przez niego przeskoczy.

Wiele przy tem śmiechu i rozradowania, wiele wesołych okrzyków. Jak bardzo śmieją się chłopcy z tych, którzy nie potrafili przeskoczyć i jakich heroicznym wysiłkom dokonywują, byle nie okazać się mazgajem i nie stracić autorytetu w oczach kolegów!

Inna grupa bawi się w „kocucika”, inna znów

w „berka”.

Szczególnie ta ostatnia zabawa wywołuje szczere zadowolenie dżumy.

Polega ona bowiem na tem, że dziecku zawiązuje się oczy i daje mu się do ręki pasek. Reszta uczestników zabawy rozbiega się i woła na niego, dając mu tem do poznania, gdzie się znajduje. „Berka” biegnie w kierunku głosów i stara się uderzyć kogoś paskiem. Gdy mu się to uda, zdejmuje z oczu opaskę. „Berkiem” zostaje z kolei trafiony chłopiec.

Proszę nie myśleć, że dziewczęta są z zabawy wyeliminowane, że bawią się na uboczu i spokojnie. Owszem, wiele dziewcząt tworzy specjalne grupki i bawi się oddzielnie. Wiele jednak stara się

prześcignąć chłopców — rozdokazywane, bawią się wraz z nimi i śmieją się głośno, gdy potrafią lepiej coś zrobić, niż mazgaje — chłopcy.

Gdy widzimy z jakim zadowoleniem śpieszą dzieci codziennie rano na owe place zabaw i gier, zdajemy sobie sprawę, jak wielką była potrzeba uruchomienia takich placów. A gdy się widzi rozradowane i uśmiechnięte twarzyczki naszych milusińskich, bawiących się wesoło, zdala od cuchnących ścieków ulicznych i śmietników podwórzowych, przychodzimy do przekonania, iż place te mają kolosalne znaczenie wychowawczo-zdrowotne.

Magistrat daży obecnie do tego, aby zainteresować również rodziców i z ich pomocą urządzić te place w sposób jaknajbardziej odpowiadający ich celowi.

Jak się dowiadujemy, mają być zorganizowane

komitety rodzicielskie

w poszczególnych dzielnicach, których zadaniem będzie piecza nad poszczególnymi boiskami.

Niewątpliwie przyczyni się to do jeszcze większego spopularyzowania tych placów, które stać będą otworem dla naszej dżumy zarówno latem jak i zimą, kiedy urządzone będą na nich ślizgawki.

Sum.

Łódź bez rynsztoków

Marzenie, które będzie stopniowo urzeczywistniane.

W dniu wczorajszym przystąpiono wreszcie do właściwych prac na ulicy Piotrkowskiej na odcinku Zamenhofska-Andrzeja. Mianowicie, po częściowym założeniu żelaznych podkładów pod szyny tramwajowe, rozpoczęto w dniu wczorajszym betonowanie jezdni. Prace te, jak nas poinformowano, przeprowadzone będą w bardzo szybkim tempie, tak, że równocześnie z ukończeniem naprawy szyn tramwajowych, cały odcinek z jednej strony będzie wybetonowany.

Zwrócić musimy przy tem uwagę, że podczas towarzystwa asfaltowe, betonując ulice, już kasuje dotychczasowe ścieki uliczne, pozostawiając płytkie rowki głębokości 15 cm. Otwór, którym nieczystości wypływały z domu na ulicę zostaje zamurowany, tak że wreszcie nie będzie już na Piotrkowskiej cuchnących wylęgów, jak to miało miejsce do niedawna. Wszystkie ścieki, prowadzące obecnie na ulicę, będą skierowane do dołów biologicznych. (i).

Przyślijcie dolary!

Jeżeli umrę z głodu, mój głos straszyć was będzie bez przerwy. Nowy sposób na bogatych krewniaków w Ameryce.

Z Warszawy donoszą:

Pan Józef Piwocki, mieszkaniec Lidy, sam człowiek niezamożny, nawet walczący z dużymi trudnościami finansowymi — ma bardzo bogatych krewnych zamieszkujących w Ameryce.

Pan Piwocki zwracał się setki razy o pomoc do swych krewniaków z za oceanu — żadne jednak

liście nie odniosły skutku.

Parę razy amerykańscy krewniacy przekazali do Lidy po parę dolarów, ale było to kropla w morzu wobec potrzeb p. Piwockiego.

Długo więc p. Piwocki rozmyślał nad sposobem uzyskania z Ameryki większej sumy pieniędzy i wreszcie

wpadł na pomysł iście amerykański.

Wybrał się mianowicie do Warszawy i zawitał do jednej z fabryk płyt gramofonowych. Przyjął go dyrektor,

— Ile kosztuje nagranie płyty z dwudziestoma kopjami — spytał.

— A czy to będzie płyta muzyczna, czy mówiona?

— Mówiona...

— To będzie kosztowało 400 zł!

— Owszem, zapłacę... tylko proszę

wyrażnie nagrać co ja powiem...

P. Piwocki stanął przed aparatem na

dawczym i

zaczął mówić.

„Szanowni i kochani krewni! Tyle de was pisałem listów, że o mało mi ręka nie odpadła, a wy nie wstaliście mi ani jednego prawie dolara. Ja myślę, że to stało się dlatego, że list — rzecz martwa — nie oddał tak dobrze tonów mej prośby.

Teraz

śłyszycie mój głos zbolaw

i niewątpliwie wywnioskujecie z niego, jak bardzo jest mi wasza pomoc potrzebna. Jeżeli zaś mój głos nie zrobi na was

wrażenia i ja tu w kraju umrę z głodu, to po mojej śmierci nastawicie sobie gramofon

i usłyszycie mój głos. Tylko uważajcie, żeby mój głos pośmiertny nie nastraszył was zbyt i nie spowodował zbyt silnych wyrzutów sumienia.”

Następnie p. Piwocki wyjął z kieszeni długą listę i zaczął nadawać pozdrowienia dla całego szeregu krewnych z Ameryki.

Po odpowiedniej liczbie ukłonów i całusów, płyta się skończyła.

Za kilka dni fabryka wykonała 20 odbitok tej płyty.

P. Piwocki zabrał je, opakował i rozesłał do wszystkich swych krewnych w Ameryce z prośbą o zagranie tej płyty na gramofonie.

Niewątpliwie ten oryginalny pomysł wzruszy serca amerykańców —

i do Lidy popłyną dolary — jak deszcz

LUONA

Dziś i dni następnych!

Arcydzieło filmowe z „Grupy wielkich gwiazd ekranu”, ameryk. wytwórni United Artists.

Najpiękniejszy klejnot ekranu

Norma Talmadge

oraz **Noah Beery i Gilbert Roland** w wspaniałym dramacie erotycznym p. t.

„GOLEBICA”

Przedudna sielanka miłosna na tle czarujących krajobrazów Meksyku

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod kierunkiem A. CZUDNOWSKIEGO.

Początek seansów o g. 5 pp., w sob. i niedz. o godz. 2-ej po poł., ostatniego o godz. 10-ej wiecz.

Ceny miejsc niższe, w sob. i niedz. od godz. 2 do 4-ej wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 złoty.

Komunikat

izby przemysłowo-handlowej.

ZRYCZALOWANIE PODATKU OBROTOWEGO DLA DROBNYCH PRZEDSIĘBIORSTW.

Na ostatnim posiedzeniu komisji podatkowej izby przemysłowo-handlowej poddano szczegółowemu rozpatrzeniu sprawę, opartego na art. 76 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, zryczalowania podatku obrotowego, pobieranego od drobnych płatników. Po gruntownym omówieniu sprawy uznano, iż należy przeprowadzić zryczalowanie podatku mogłoby ujednolicić wymiar tego podatku oraz znacznie uprościć technikę podatkową, wskutek czego Izba przemysłowo-handlowa wystąpiła z wnioskiem o wprowadzenie w życie tego systemu opodatkowania. Komisja uznała jednakże, iż zryczalowanie podatku obrotowego dla drobnych przedsiębiorstw w żadnym wypadku nie uchyli potrzeby gruntownej reformy podatku przemysłowego, włączając instytucje wadliwie różniczkowanych świadczeń przemysłowców. W związku z tem system ryczałtu przewidziany w art. 76 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, traktować należy tylko, jako przejściowe i doraźne rozwiązanie sprawy. Komisja sprzecywała dokładnie zasady, według których powinien być ustalany i rozdzielany ryczałt podatkowy oraz w stosunku do jakich kategorii płatników powinien być zastąpiony dotychczasowym wymiar indywidualny — podatkiem zryczalowanym. W końcu komisja ustaliła w jakich granicach obracać się ma współdziałanie opiniodawcze izb przy stosowaniu w praktyce omawianego sposobu pobierania podatku.

O WŁAŚCIWA INTERPRETACJE POJĘCIA HANDLU HURTOWEGO.

Izba przemysłowo-handlowa w Łodzi przesyła ministerstwu skarbu memoriał, wskazujący na niesłusznie zwyżającą interpretację pojęcia handlu hurtowego w praktyce wymiarowej, skutkiem czego pozbawia się hurtowe firmy handlowe prawa korzystania z pół proc. stawki podatku obrotowego, o ile przedsiębiorstwa przemysłowe, nabywanych od tychże firm handlowych artykułów nie przerabiają, lecz tylko zużywają w prowadzonym przez siebie przemyśle (np. węgiel). Powołując się na ostatnie wyroki Najwyższego Trybunału, wyjaśniając istotę produkcji w sensie ustawy o państwowym podatku przemysłowym — Izba przemysłowo-handlowa wystąpiła z postulatem poniesienia obecnej ścieżki, a z ustawą niezgodnej interpretacji pojęcia hurtu i przywrócenia firmom handlowym, sprzedającym hurtowo towary przemysłowe, prawa korzystania z pół proc. stawki podatku obrotowego.

OBNIŻENIE DO 1/2 PROC. PODATKU PRZEMYSŁOWEGO W HANDLU HURTOWYM PRZEDZA.

Izba przemysłowo-handlowa wystąpiła do ministerstwa skarbu z szczegółowym memoriałem, w którym powołując się na szereg argumentów gospodarczych zasadniczego charakteru prosiła o zaliczenie przedzwy do rzędu artykułów podstawowych, niezbędnych dla rozwoju krajowego przemysłu, wobec czego hurtowe obroty tymże artykułem korzystać winny z pół proc. stawki podatkowej. Uwzględnienie tego postulatu leży nie tylko w interesie handlujących przedzwy, lecz i poważnej części przemysłu, pokrywającego swe zapotrzebowanie na przedzwy za pośrednictwem firm handlowych.

Tomaszów-Mazowiecki.

Tomaszowski korespondent „Republiki” donosi:

Podczas onegdajszej burzy rażony został piorunem czeladnik piekarski Ludwik Nowacki w piekarni Czaplina na Sza sie Warszawskiej 85. Nowacki wskutek upadku został lekko kontuzjowany i odwieziony do szpitala.

Taksówka tomaszowska, wracając z Teofilowa zderzyła się w okolicy Spały z wozem. Jadący taksówką p. I. Kartuz został lekko kontuzjowany. Koń został zabity.

Dziś na boisku miejskim odbędzie się mecz piłki nożnej między drużynami Jutrznia a Ż. T. S. G.

Benzynę z węgla

otrzymał węgierski uczone

Jedno z pism budapeszteńskich podało, że profesor technologii chemicznej na politechnice w Budapeszcie, Józef Varga, który oddawna zajmował się badaniem smoły, otrzymywanej z węgierskiego węgla, brunatnego, stwierdził, że smoła ta pod wpływem wysokiego ciśnienia i przy zastosowaniu katalizatorów daje się przerabiać na ciecz, zawierającą 60 do 75 proc. destylatów benzynowych.

Wiadomość ta wywołała powszechne zainteresowanie, gdyż węgierskie koła naukowe już oddawna interesują się tą sprawą i nawet założono towarzystwo dla badania krajowych gatunków węgla. Badania tego towarzystwa wykazały,

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem nasz najukochańszy ojciec i dziadek

B. P.

Mayer Goldstein

b. kupiec Brześcia n/B.

przeżywszy lat 76.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi w niedzielę dnia 28 b. m. o godzinie 1-ej po poł. z domu przedpożrzebowego, o czem zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

Dzieci i wnuki.

W niedzielę dn. 28 b. m. o godz. 12-ej w poł. w pierwszą bolesną rocznicę śmierci przedwcześnie zmarłego

B. P.

JAKUBA MAJEROWICZA

odbędzie się na cmentarzu żydowskim odsłonięcie pomnika, na które krewnych i przyjaciół zapraszają

Rodzice i rodzeństwo.

W każdym komisariacie policji czynny będzie inwalida, który ma ułatwić publiczności wypełnianie formalności.

W swoim czasie inwalidzi wojenni otrzymali prawo prowadzenia małych biur przy różnych urzędach. Mianowicie, piszą oni w poczekalniach urzędów podania dla klientów, sprzedają znaczki pocztowe, pakują i lakują paczki na poczcie, piszą adresy i t. d. W ten sposób służą oni licznym interesantom i zarabiają na swe utrzymanie.

Obecnie, jak się dowiadujemy, w podobny sposób postanowiono przysiąc z pomocą emerytom i inwalidom policyjnym. Mianowicie, we wszystkich komisariatach i urzędach policyjnych wyznaczają się dla nich specjalne miejsce, gdzie zajmować się będą czynnościami zarobkowymi, obsługując interesantów, wypisu-

jąc dla nich podania i t. d. Nad biurkami tych pracowników umieszczone będą dla orientacji publiczności kartki z napisem „Inwalida policyjny — osoba nieurzędowa”.

Danie tego rodzaju pracy inwalidom policyjnym, ma znaczenie dla licznych rzesz interesantów, którzy dotąd zmuszeni byli sami wypełniać blankiety i druk urzędowe, pisać podania i t. d. Biorąc pod uwagę, że bardzo wielu ludzi nie orientuje się w tych sprawach i nie wie, jak należy urzędowe blankiety wypełniać, jak również wielu nie umie pisać — należy stwierdzić, że inwalidzi ci oddadają będą rzeczywiście poważną usługę. (1).

Rozłam w „Porozumieniu węglowym”? Charakterystyczny przetarg na dostawę węgla w magistracie.

W dniu wczorajszym odbył się w magistracie przetarg na dostawę dla cegiełni miejskiej 160 wagonów mialu węglowego. Do przetargu przystąpiły firmy węglowe należące do t. zw. „Porozumienia węglowego”, jak: „Iżnis”, „Czeładź”, „Węglblok” i inne oraz hurtownicy węglowi nie należący do „Porozumienia”.

Przetarg zaznaczył się poważną zniżką cen, podanych przez licytujące się firmy w poprzednio złożonych ofertach. W wyniku przetargu wyłoniła się oferta p. H. K., który podjął się dostawy mialu węglowego po cenach:

I gatunek — zł. 26.90 za tonnę,
II gatunek — zł. 23.50 za tonnę.

Charakterystyczne jest w powyższym przetargu stanowisko firm należących do „Porozumienia”. Firm te stosują się zwykle do cen ustalonych przez „Porozumienie”, jednakże w danym wypadku odstąpiły od tej zasady. I wytworzyła się paradoksalna sytuacja: firmy, które obowiązują ustalone przez nie same ceny, licytowały się wzajemnie.

Powyzszy fakt daje dużo do myślenia i mimowoli nasuwa się przysuszczenie, że w „Porozumieniu węglowym” jednolity dotychczasowy front na rynku węglowym został przerwan.

Turniej atletów w cyrku

Stoll — Willing.
Przybyły berlińczyk Willing w 6 min. pokonał Stolla.

Pooschoff — Michaelis.
Pierwsze starcie po 20 min. rezultatu nie dało. Doskonała forma Pooschoffa.

Garkowienko — Karsch.

W 38 min. zwyciężył mistrz wszechświatowy Garkowienko, który obok Pooschoffa kroczy na czele turnieju.

Sztekker — Bahn Samson.

Walka wolnoamerykańska budzi ogólne zainteresowanie. Sztekker z brawurą przeciwstawia się amerykańskiemu herkulesowi, przechodząc zresztą często do ataku. W 3 rundzie amerykański tak silnie wykręcił nogę Sztekkero- wi, iż mistrz Polski trzykrotnym uderzeniem dlonią o dywan, dał znak, iż poddaje się.

Dziś, w sobotę, walczy Sztekker z Pooschoffem. Mistrz Polski będzie szukał rewanzu w walce ze swym najgroźniejszym rywalem. Garkowienko walczy z Michaelisem. Debiutujący Schneider ze Stolle, a Sibur ma przeprawę z Samsonem.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują apteki: M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Millera (Piotrkowska 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15), Perlmanna (Liniana 54), H. Niewiarowskiego (Aleksandra 57), S. Jankielewicz (Stary Rynek 9)

OSSIP DYMOW.

Krzyżówka.

Pomocnik buchaltera Grzegorz Schmidt, wyszedł wieczorem z blura bardzo zmęczony i głodny. Wsiadł do tramwaju, znalazł sobie wolne miejsce, podciągnął spodnie na kolanach i pomyślał z przyjemnością o wypoczynku, jaki go oczekiwał, i o dobrej, smacznej kolacji, którą przygotują mu w domu. Tramwaj był niemal próżny. Naprzeciw niego siedziała młoda dziewczyna. Z zadziwiającą uwagą spoglądała w rozpostartą na kolanach gazetę. Z niecierpliwością gryzła koniec ołówka a śliczne jej czoło marszczyło się nieprzerwanie. Była ładna, doprawdy ładna. Grzegorz, zaintrygowany jej pracą, przyjrzał się gazecie i zauważył, że dziewczyna rozwiązuje krzyżówkę.

W lot ocenił sytuację. Podobała mu się ona. Pomyślał o tem z całą znajomością rzeczy 24-letniego młodzieńca, pobierającego 150 marek pensji miesięcznej.

— Jakżeś słowo ma „głupiec” w ośmiu literach — rzekła nagle i spojrzała mu prosto w oczy.

— Głupiec? — powtórzył młodzieniec, któremu głos nieznanemu również przypadł do gustu. — W tej chwili proszę pani, może tu man...

— Ależ to niema ośmiu liter —

— No to może dureń... balwan... matolek.

— A może idioty? — spytała dziewczyna i spojrzała na niego jakby czekając potwierdzenia.

— Ależ nie, napewno nie, przecież nie ma 8 liter. Ale czy to musi mieć koniecznie 8 liter?

— Tak, niech pan sam zobaczy — podała mu gazetę.

Przysiadł się do niej. Patrzył na jej ładne plecy, czasami dotykał jakby niechcący jej ręk. Oboje starali się rozwiązać zagadkę:

Kretyn, kiep, dudek, blazen, magaz...

Dawno już przejechał przystanek, na którym miał wysiąść pomocnik buchalterski, Grzegorz Schmidt. Zapomniał on o głodzie, zapomniał o zmęczeniu, a kiedy dziewczyna wysiadła, zaproponował, że ją odprowadzi. Może po drodze wpadnie mu do głowy słowo w ośmiu literach, będące synonimem pojęcia głupiec.

Ale i wtedy tego słowa nie znalazł. Nie znalazł go nawet za tydzień kiedy się zareczyli. Nie znalazł za miesiąc — kiedy się pobrali. Dopiero po roku kiedy powodziło mu się strasznie źle, kiedy ich dziecko niemożliwie ryczało i nie dało mu na chwilę zasnąć w nocy, Grzegorz Schmidt, pomocnik buchalterski, który jeszcze ciągle tylko zarabiał 150 marek miesięcznie, wyskoczył któregoś nocy z łóżka, jakby natchniony. Oczy jego błyszczą a głos drżał:

— Teraz wiem! Teraz znalazłem! Słowo, które odpowiada pojęciu „głupiec” w ośmiu literach nazywa się: „Grzegorz!” „Grzegorz!” Zapamiętaj sobie! Nie zapomnij! Grzegorz!

Tłum. Br.

Ludzkość głuchnie.

Słyszemy coraz gorzej.

Jeden z lekarzy angielskich doszedł do wniosku, że w 2030 roku ludzkość zupełnie ogłuchnie.

Wzrastający stale w miastach szum tak działa na nasz organ słuchu, że już obecnie słyszą ludzie o wiele gorzej, niż 25 lat temu. Miasta z końca XIX wieku wydawałyby się współczesnym cichymi spokojnymi wioskami.

Od najwcześniejszego dzieciństwa organy słuchu są u współczesnych ludzi tak naprężone, że lekcje muzyki napotykają obecnie na trudności większe niż dawniej. Coprawda szum działa na współczesnych ludzi silniej niż na ich przodków, gdyż cały ich system nerwowy jest obecnie czulszy niż dawniej. Lecz z drugiej strony hałas życia miejskiego powoduje znaczne przytępienie słuchu i konieczna w muzyce zdolność odróżniania oddzielnych półtonów spotyka się jest coraz rzadziej.

Liczba nieszczęśliwych wypadków zwiększa się, gdyż ludzie przestają zwracać uwagę na sygnały. Doprowadza to znów do tego, że sygnały muszą być coraz głośniejsze i przeźralsze. Odporność słuchu ludzkiego na hałas miejski zmniejsza się stopniowo.

Sto lat temu przytępiłony słuch był zjawiskiem bardzo rzadkiem i wywołany był jedynie defektami organicznymi posiadaniem przez poszczególne jednostki od urodzenia lub też uszkodzeniami powodowanymi przez nieszczęśliwe wypadki. Obecnie zaś ostrość słuchu zmniejsza się u ludzi w latach dorobkowych, a choroby organów słuchu należą do chorób najbardziej rozpowszechnionych. (B)

KARLSBAD

ordynuje DR. H. GELENDER z Warszawy b. asystent profesora M. Michaelisa w Berlinie. — Chorób wewnętrznych i nerw. ALTE WIESE 28.

LIPIEC	
27	Dzisiaj: Pantaleona Jutro: Wiktor
SOBOTA	Wschód słońca 3.48 Zachód słońca 7.44 Wschód księżyca 9.57 Zachód księżyca 9.48 Długość dnia 15.55 Ubyło dnia 0.50

Robotnicy badają

obecną sytuację w przemyśle.

Jak się dowiadujemy, w najbliższą niedzielę, a następnie w poniedziałek i wtorek odbywać się będą prawie we wszystkich fabrykach zebrania robotników którzy zastanawiać się będą nad sytuacją w przemyśle, celem stwierdzenia czy nastąpiło polepszenie koniunktury.

Zebrania te mają na celu dostarczenie materiału związkowi zawodowym, które od ich wyniku uzależniły szereg akcji w fabrykach, głównie w sprawie płac, a następnie co do urlopów i innych zatargów wynikłych podczas zastoju, gdy akcja ekonomiczna z wielu względów nie mogła liczyć na popularność w sferach robotniczych.

Po tygodniu zbierania tego materiału związki przygotowują już gotowe referaty na zebrania delegatów fabrycznych które odbędą się o tydzień później i powzięte zostaną odnośne uchwały.

Według dotychczasowych materiałów, sytuacja w przemyśle uległa niekiedy narazie polepszeniu i dopiero w połowie sierpnia spodziewana jest zmiana na lepsze. Kupcy mają nadzieję, że sezon zimowy będzie żywszym niż dotychczasowe, a co zatem idzie i sytuacja ekonomiczna ogólnie ulegnie poprawie.

Wycieczki zagraniczne
zwiedzić mają Łódź.

Onegdaj pod przewodnictwem prezesa rady miejskiej inż. Holcgrebera odbyło się posiedzenie komitetu przyjęcia wycieczek zagranicznych.

Ze sprawozdania sekretarza komitetu p. Folta wynika, że w dniu 30 b.m. przyjeżdża wycieczka studentów z Zurichu w liczbie 80 osób i zabawi w Łodzi dwa dni.

Wycieczka według ułożonego programu zwiedzi szkoły przy ul. Marysińskiej, niektóre fabryki oraz elektrownię.

Wycieczką zajmie się stowarzyszenie nadzoru kotłów parowych, które będzie towarzyszyć wycieczce.

Następna wycieczka przybywa do Łodzi w pierwszych dniach sierpnia złożona ze studentów wyższej szkoły handlowej w Królewcu.

Ta wycieczka zamieszka w miejskim domu wychowawczym i zabawi w Łodzi dwa dni, zwiedzając przedsiębiorstwa przemysłowe i urzędnictwo komunalne.

Niezwykły zamach samobójczy
nękanego ciężką chorobą umysłową młodzieńca.
Brzytwą odcinał sobie część organu płciowego.

Niezwykły, nigdy bodaj dotychczas nie notowany w kronikach policyjnych zamach samobójczy, popełnił wczoraj 39-letni Moszek Szymonowicz, zam. przy ul. Młynarskiej 20.

Szymonowicz, będąc kawalerem, mieszkał przy rodzicach. Do niedawna pracował jako tkacz w jednej z fabryk łódzkich, lecz od czterech miesięcy, od czasu gdy zapadł na ciężką grype, niczem się już nie zajmował. Po grypie Szymonowicz zaczął zdradzać

objawy choroby umysłowej. Lekarze, którzy go kilkakrotnie badali, doszli do wniosku, iż cierpi on na **nieuleczalną melancholiję.**

Ponieważ chory był bardzo spokojny i nie zagrażał domownikom, postanowiono go nie przewozić do szpitala. Rodzice którzy stosunkowo nieźle zarabiali, zapewnili mu utrzymanie. Szymonowicz całe dnie spędzał przy oknie, zatopiony w myślach i do nikogo się nie odzywał. Rodzice i bracia nieraz próbowali go jakoś rozweselić, namawiali go, by wy-

szedł na spacer, lecz Moszek w żaden sposób nie chciał się ruszyć z miejsca i mówił im, że **znudziło mu się życie i lada dzień popełni samobójstwo.**

Rodzina, obawiając się, by istotnie nie uczynił sobie czego złego, miała go ciągle na oku.

W ubiegłą środę, gdy pozostawiono go na przeciąg kilkunastu minut samego w domu, targnął się on na życie. Wziął brzytwę, którą stale ukrywał gdzieś pod łóżkiem i

przeciął sobie gardło. W parę minut później, gdy wyczerpany z powodu upływu krwi zwał się z nóg, nadbiegł jego ojciec, który, widząc co się stało niezwłocznie wezwał pogotowie.

Lekarz stwierdził, iż desperatowi nie zagraża poważniejsze niebezpieczeństwo. Udzielił on mu pierwszej pomocy i polecił, by w piątek rano przyszedł na opatrunek do szpitala im. Poznańskich.

Rodzice obawiali się, puścić go same

go do szpitala. Ponieważ jednak wczoraj rano Moszek zachowywał się zupełnie normalnie, pozwolili mu wyjść.

— Nie bójcie się — mówił — już teraz nie zrobię sobie nic złego. Takiego bólu nigdy bym więcej nie zniósł.

Wbrew jednak tym zapewnieniom, Szymonowicz zdecydował się na

straszliwy akt samobójczy. Miał do szpitala Poznańskich, udał się on wczoraj rano na cmentarz żydowski. Przez dłuższy czas błądził samotnie po bocznych alejach i gdy wreszcie dotarł do jakiegoś bardzo ustronnego miejsca, wyjął z kieszeni brzytwę, która już raz targnął się na życie i następnie bez namysłu

odcinał sobie część organu płciowego.

Okropny ból zmusił go do wezwania pomocy. Szymonowicz rzucił się jak oszalały w kierunku głównej alei cmentarnej, znacząc drogę krwawymi śladami:

— Ratujcie mnie, co ja sobie zrobiłem!! — wołał nieludzkim głosem.

Pierwszy, który zauważył go był do zorca cmentarny. Wziął on desperata do swego mieszkania i niezwłocznie wezwał pogotowie. Przybyły lekarz skonstatował, że Szymonowicz bardzo ciężko się okaleczył. Nałożył mu on opatrunek, poczem przewiózł go do szpitala św. Józefa. Das.

Śmierć pod kołami tramwaju
19-letni biuralista zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

W dniu wczorajszym około godziny 4-ej po południu liczni przechodnie przy zbiegu ulic Rokicińskiej i Zagajnikowej byli mimowolnymi świadkami strasznego wypadku, mrozącego krew w żyłach.

Otóż tramwaj linii 10 w szybkim tempie zdażał w kierunku Widzewa. W chwili, gdy tramwaj znajdował się u zbiegu ulic Rokicińskiej i Zagajnikowej, jakiś młodzieniec usiłował

przebiec przez jezdnię. Nie zdążył jednak, tramwaj z całym impetem uderzył go i młodzieniec ów upadł pod deskę ochronną.

Krzyk przerażenia wydarł się z ust mimowolnych świadków strasznego wypadku. Tramwaj zdolano zatrzymać dopiero po przejechaniu kilku metrów.

Z pod kół wagonu wydobyto **zmasakrowane ciało nieszczęśliwego młodzieńca**

z odciętymi obiema nogami. Dookoła miejsca strasznego wypadku zebrał się wielki tłum ludzi. Kilka z obecnych kobiet zemdlalo.

Zaalarmowano natychmiast pogotowie miejskie, którego lekarz po stwierdzeniu u ofiary stanu agonijnego przewiózł go do szpitala im. Poznańskich. W kilka minut po przyjeździe do szpitala młodzieniec zmarł.

Wnioskując ze znalezionych przy trupie dokumentów, ofiarą strasznego wypadku był

19-letni Henryk Nowacki, biuralista, zamieszkały przy ulicy Zagajnikowej 75. Policja wdrożyła dochodzenie w tej sprawie. (p).

Bez kapelusza

nie należy chodzić w słońcu.

Coraz więcej utrwała się moda męska chodzenia w lecie bez kapelusza, co oczywiście niezbyt podoba się kapelusznikom.

Obecnie z kolei modniarki damskie są zagrożone w swej egzystencji. Oto bo wiem Amerykanki i Angielki, przyjeżdżające licznie w letniej porze do Paryża, wprowadzają tam modę chodzenia z gołą głową.

Jeżeli za ich przykładem pójdą paryżanki, a za paryżankami reszta Europy, to źle będzie ze sklepami modniarskimi.

Jednakowoż lekarze zwracają uwagę, że chodzenie w słońcu bez jakiegokolwiek nakrycia głowy jest szkodliwe.

Promienie słoneczne wyciągają barwnik z włosów, powodują bóle głowy i uderzenia krwi do głowy.

Tylko legitymacja różowa
upoważnia do prowadzenia taksówek i autobusów.
Dobry szofer nie boi się złej drogi.

Onegdaj odbyło się posiedzenie zarządu związku zawodowego automobilistów w Łodzi, poświęcone omówieniu nowej ustawy automobilowej oraz tak bardzo częstych wypadków i katastrof samochodowych.

Jak wynika z wygłoszonego referatu, w myśl nowej ustawy, szofer, posiadający

zieloną legitymację, prawa jazdy, ma prawo prowadzić tylko auta prywatne, do prowadzenia zaś pojazdów zarobkowych (taksówek i autobusów) upoważniony jest tylko ten kierowca, który posiada

legitymację różową. Zdarza się jednak niejednokrotnie, że kierowcy nadużywają swych praw tym sposobem, że mając legitymację zieloną prowadzą pojazdy zarobkowe. Posiadacze legitymacji zielonej, są to przeważnie ludzie młodzi, którzy wyszli prosto

z kursów zawodowych, nieposiadający żadnej praktyki i dlatego też dzięki nim zdarzają się w większej części

katastrofy automobilowe. Zdaniem referenta, przeciwstawić się temu można w ten sposób, że władze przeprowadzać będą często kontrole praw jazdy oraz sama publiczność, żądać będzie każdorazowo od szofera przedstawiciela legitymacji.

W dalszym ciągu referent zaznaczył, że opinia, jakoby przyczyna wypadku byłoby złe silniki, zły stan dróg, zbyt szybka jazda i t. p., są zupełnie nierzeczowe, ponieważ

dla dobrego wykwalifikowania kierowcy te wszystkie względy nie istnieją. W końcu referent stwierdził, że nowa ustawa automobilowa odpowiada całkowicie warunkom życiowym i dlatego też związek ostro zaprotestuje przeciwko wystąpieniu właścicieli taksówek

demagujących się zmiany tej ustawy. Po godzinnej dyskusji powzięto rezolucję domagającą się kontrolowania praw jazdy, celem zmniejszenia ilości katastrof i wypadków. (p).

Najnowsza książeczka
obrachunkowa i księga wypłat

według wzoru zatwierdzonego przez Min. Pracy i Opieki Społ. oraz nowy

REGULAMIN PRACY

po cca 500 egzemplarzy
A. J. OSTROW K. Piotrkowska 55.

Wszelkie druk i formularze fabryczne zawsze na składzie

W KRYNICY
żądacie
„REPUBLIKI”
— i —
„EXPRESSU”
w Księgarni zdrojowej „RUCH”
oraz
Biurze dzienników J. Englender.

Dziś premiera!

— Uwaga: Ceny miejsc niższe. —
Początek seansów o godz. 5-ej po poł.
w sob., niedz. i święta o godz. 12-ej.
Ceny miejsc w sobotę i niedzielę od
godz. 12—3 1 zł i 50 gr.
Orkiestra pod dyr. R. KANTORA.

Upajająca szampańskim humorem, werwą, niezrównanym temperamentem, pikantna komedia, osnuta na tle nieporozumień małżeńskich p. t.

DON JUAN W PENSJONACIE

W rolach głównych najznakomitsi artyści komedjowi:

REINHOLD SCHWENDEL
HELENA STEELS
MARJA KAMRADEK

Pechowy dzień. Bożyszcze pensjonarek. Ofiara podstępów. Szampan i łyż. Kto pod kim dołki kopie...
Pocziwy teść... Powtórna podróż poślubna.

TEATR POPULARNY.

Wobec kończącego się sezonu teatralnego jeszcze tylko kilka wieczorów pozostaje na afiszu operetka „Hrabina Marica”.

TEATR MIEJSKI.

Dziś, w sobotę, dwa przedstawienia: o godz. 4 popołudniu „Pieśń własnej niedoli” po cenach najniższych (od 1 zł. do 5 zł. 50 gr.), wieczorem o godz. 8.30 potężne arcydzieło Szaloma Asza „Kidusz Haszem” (Święć się Imię Twoje), które w Warszawie grane było przeszło 180 razy.

Jutrzejsza premiera „Peryferji”

Jutro, w niedzielę, premiera sztuki w 4-actach Franciszka Langera „Peryferje”. Reżyseruje J. Walden. Ceny popularne. Bilety do nabycia w księżnicy zamawiań, Piotrkowska 76 (tel. 6-00).

RADJOPROGRAM

11.56 — Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.
12.05 — Koncert z płyt gramofonowych.
12.50 — Wystawa poznańska mówi.
13.00 — Komunikat meteorologiczny, komunikaty przygodne.
15.40 — Komunikat gospodarczy.
16.15 — „Kącik artystyczny L. S. G.” Występ p. Walerego Jastrzębca z teatru „Gong”.
16.30 — Koncert z płyt gramofonowych.
17.15 — Komunikaty przygodne.
17.50 — Ostatnie nowiny z wystawy.
18.00 — Program dla młodzieży.
19.00 — Rozmaitości.
19.40 — Nadprogram, komunikaty.
19.56 — Sygnał czasu.
20.30 — Koncert wieczorny z Doliny Szwalcarskiej.
20.05 — „O Polakach z Ameryki na wycieczce po kraju” opowieść dyr. S. Lewicki.
22.00 — 22.20 — Transmisja muzyki tanecznej z dancingu „Oaza”.

25-ta ROCZNICA ZGONU D-ra TEODORA HERCLA.

Wszelchwiatowa Organizacja Sjonistyczna obchodzi w dniu jutrzejszym 25-tą rocznicę zgonu jej przywódcy, twórcy sjonizmu politycznego, D-ra Teodora Hercla. Z tej okazji odbędzie się jutro w niedzielę o godz. 11 przed południem w synagodze przy Al. Kościuszki uroczyste nabożeństwo żałobne ku czci zmarłego Wodza. Poza tym urządziła tutejsza organizacja sjonistyczna w poniedziałek dnia 29 b. m. o godz. 8.30 wiecz. we własnym lokalu (ul. Cegielniana 4) akademię żałobną z udziałem inż. S. Praszkierego i p. M. Limona. Również w poszczególnych związkach młodzieży sjonistycznej: (im. T. Hercla, „Hechaluc Hamerkazi” i in.) odbędą się wieczory i gromadzenia, poświęcone pamięci D-ra T. Hercla.

„KOBIETA WOBEC RELIGJI”

W niedzielę, 28 b. m. o godz. 10.30 rano w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej 83, poprzeczna oficyna, i piętro, urządziła Polski Związek Myśli Wolnej odczyt ob. Dr. Z. Mierzynskiego na temat: „Kobieta wobec religji”.
Wstęp wolny.

OSOBISTE.

Łódzianin, Benjamin Moszkowicz, ukończył oddział farmaceutyczny uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie z tytułem magistra farmacji.

OPIARY

złożone w administracji „Republiki”:

Na żydowski Dom Starców, Pomorska 54, 25 składa R. R.

Wyścigi konne w Łodzi

Program dzisiejszych gonitw w Rudzie Pabjanickiej.

Przedostatni dzień wyścigów konnych w Rudzie Pabjanickiej obejmuje 8 gonitw.
Program gonitw przedstawia się następująco:

GONITWA 1.

Dystans 3200 mtr. (z przeszkodami) o nagrodę 1800 zł.

Dalila J. Strużyńskiego.
Boston p. Cierpickiego.
Jazband Gr. ofic. 1 p. ul. Krechow.
Dola p. Daszewskiego
Caraipe K. Rommla.

GONITWA 2.

Dystans 2100 mtr. nagroda 1200 zł.

Gruna B. Hessena.
Ferezya p. Rogowskiego.
Erna E. Grzybowskiego.
Tamerlan p. Zakrzeńskiego.
Gini K. Rommla.
Farsa W. Daszewskiego.
Filip z Koropi Gr. ofic. 9 p. Strzel.

GONITWA 3.

(z płotami) Dystans 2400 mtr. 1000 zł.
Irassali W. st. Topór.
Wildgraf p. Wisłoucha.

Japonka W. Daszewskiego.
Harakiri hr. Morstina.
Arno K. A. Endera.
F. Kin—Fo Wojtowicza.

GONITWA 4.

Dystans 900 mtr. 1500 zł.

Markita Gr. ofic. 1 p. Szwoleżerów.
Kanonada Daszewskiego.
Magnolia hr. Morstina.
Fanfara III Cichocki i Bronikowski.
Korynna E. Grzybowskiego.
Cyrus II M. Butkiewicza.

GONITWA 5.

Dystans 1600 mtr. nagroda 2000 zł.

Bona Dea p. Starzeckiego.
Estramadura st. Topór.
Edynburg Bronikowskiego.
Monte Carlo Ktery Szepletów.
Maur Ktery Szepletów.
Niobe M. Butkiewicza.

GONITWA 6.

Dystans 1600 mtr. nagroda 1500 zł.

Klarika Starzeckiego.
Aino II Gr. Ofic. 27 p. Ul.
Hołubiec St. Lubicz.
Zygryd Zakrzeńskiego.

Guzohan K. Andersa.
Linotte J. Endera.
Radlok bar. Horočka.
Hnrysa hr. Morstina.
Elborus Ktery Szepletów.
Eużatr Ktery Szepletów.

GONITWA 7.

Dystans 1300 mtr. nagroda 1300 zł.

Dzida K. Dzierzbickiego
Promyczek
Rozenfels Bronikowskiego.
Hary Landgden p. Endera.
Efigie Royale L. Szwajcera.
Eskalibor L. Szwajcera.
Biały Murzyn L. Szwajcera.
Naręczona Szaszkiwicza.
Radlok Bar. Horočka.
Hammada Morstina.
Umizg Falewicza.
Ma Jolousie Alv. Schönborna.
Precioza Leona Budzińskiego.

GONITWA 8.

Dystans 2100 mtr. nagroda 1800 zł.

Bona Dea Starzeckiego.
Wulkan st. Topór.
Mag K. Dzierzbickiego.
Juljusz Gr. Ofic. 27 p. Ufanów.
Fantomas ks. Lubomirskiego.
Hulanka Gr. ofic. 1 p. Szwol.
Gran K. Plisowskiego.
Monte Carlo Ktery Szepletów.

NASI FAWORYCI

1. gonitwa Jazband — Boston.
2. gonitwa Tamerlan — Gruna.
3. gonitwa Kin—Fo — Harakiri.
4. gonitwa Cyrus II — Markita
5. gonitwa Bona Dea — Estramadura
6. gonitwa Aino II — Linotte — Ewiatr
7. gonitwa Umizg — Dzida — Ma — Jolousie.
8. gonitwa Wulkan — Fantomas — Gran. K. S.

Oszalały z zazdrości starzec zranił nożem kuchennym swą przyjaciółkę i jej kochankę.

Z Warszawy donoszą:
Skromne mieszkanko na 5-em piętrze w Al. Jerozolimskiej 23, zajmuje emerytowany pracownik kolei 66-letni Władysław Kowcewicz wraz ze swą przyjaciółką 32-letnią Józefą Szczęsną. Mimo bardzo szczupłego pomieszczenia, Kowcewicz przyjął kilku sublokatorów, którzy

mieszkają „katem”.

placąc za to jednak niezłe komorne. Ostatnio emeryt, wobec trudnych warunków finansowych, przyjął jeszcze nowego sublokatora, 27-letniego krawca Jana Ziółkowskiego. Od tej chwili jednak w spokojne życie Kowcewicza i Szczęsnej

wkradł się jakiś dysonans.

który stał się przyczyną sporów, podejrzeń i wzajemnej niechęci.

Kowcewicz zaczął podejrzewać Szczęsną, iż ta

zdradza go z nowym sublokatozem, członkiem młodym i przystojnym.

Emeryt zaczął czynić gorzkie wyrzuty swej przyjaciółce szpiegowal ją i nie odstępował ani na krok.

Również stosunki między Kowcewiczem a Ziółkowskim zaostrzyły się i na tem tle wynikały częste awantury. W nocy wreszcie doszło do nieuniknionego w tych warunkach starcia.

Ziółkowski wrócił do domu około...

legaly ciemności, wobec czego sublokator poprosił Kowcewicza

o zapalenie świateł.

Emeryt odmówił temu żądaniu i w ostrych słowach zwrócił Ziółkowskiemu uwagę, aby nie wracał tak późno do domu.

Od słowa do słowa wynikła gwałtowna kłótnia, która wreszcie

przemieniła się w bójkę.

Kowcewicza podniecała jeszcze nieważność, jaką czuł do sublokatora, podejrzewając go o zażywsze stosunki ze Szczęsną, to też nie panując już nad sobą chwycił duży noż kuchenny i zadał nim Ziółkowskiemu

3 rany ciężkie - kłute.

w okolice wątroby oraz w łopatkę.

W obronie rannego stanęła Szczęsna która usiłowała rozdzielić walczących, lecz wówczas Kowcewicz

ugodził i ją nożem w okolice pachwiny.

Na krzyk rannych pobudzili się inni sublokatorzy, którzy, widząc co się dzieje,

obezwładnili rozszalałego starca,

odbierając mu noż, którym wywijał do ostatniej chwili, grożąc śmiercią każdemu, kto osmieliłby się doń zbliżyć.

Wezwano policję, która aresztowała starca, odprowadzając go do komisariatu. Ziółkowskiego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Dz. Jezus, Szczęsna zaś pozostawił lekarz pogotowia na leczeniu w domu.

Przetarg.

Magistrat m. Tomaszowa Maz. ogłasza przetarg na roboty malarskie w gmachu szkolnym w Starzycach. Termin składania ofert upływa 30 lipca 1929 roku. Oferty należy wnieść do wydziału technicznego magistratu w godzinach urzędowych. Do oferty winien być dołączony kwit kasy miejskiej na wpłacone wadium w wysokości 5 proc. oferowanej sumy w gotówce. Magistrat zastrzega sobie dowolny wybór oferenta lub unieważnienie przetargu bez podania powodów.
Zyczący otrzymać ślepy kosztorys wpłacą 10 złotych.

Prezydent
Smulski.

dnia 25 lipca 1929 r.

Kapać się w zimnej wodzie mogą i powinni tylko ludzie zupełnie zdrowi. Chorzy na płuca i serce, artretycy lub reumatycy nie mogą kapać się w rzece

Kapiele w rzece, stawie, jeziorze lub morzu, oraz kapiele słoneczne i powietrzne znane są już od dawna ze swego dodatniego wpływu, jaki wywierają na organizm ludzki.

Kapiele wodne, połączone najczęściej z pływaniem, należy postawić w rzędzie ćwiczeń najbardziej higienicznych. W pływaniu biorą udział prawie wszystkie mięśnie, jak również narządy oddechania i krążenia. Energiczne ruchy górnych kończyn zwiększają pojemność klatki piersiowej, oddech staje się głębszy, przez co wprowadzamy do organizmu większą ilość tlenu, tak dla krwi na szel niezbędny i konieczny dla normalnego przebiegu procesu oksydacji; inaczej mówiąc, dla znanej już dziś powszechnie „przemiany materji”. Te przemiany materji przyspiesza również działanie wody na skórę, które wyraża się na pobudzeniu wszelkich jej czynności.

Nie darmo też greki i rzymianie hodołowali sztuce pływania, którą stawiano na równym poziomie ze sztuką czytania i pisania. Jest to zatem, historycznie biorąc, jeden z najlepszych sportów. Trzeba przyznać, że za naszych czasów sztuka pływania robi coraz większe postępy, co prawda mniej u nas w kraju niż zagranicą, a przede wszystkim w Ameryce, Anglii i w Niemczech.

Należałoby sobie życzyć, aby samorządy nasze pobudowały pływalnie (Zgierz może być wzorem) i aby nauka pływania weszła w program naszych szkół, jako przedmiot obowiązkowy.

Wróćmy jednak do tematu. Otóż ostateczny efekt wszelkiego rodzaju kapieli, bądź wodnych czy też słoneczno-powietrznych, zależy od działania ich na skórę, albowiem skóra nie jest tylko organem ochronnym dla głębiej położonych narządów, lecz stanowi ona sama również narząd (organ) samodzielny, a głównym jego zadaniem — to regulowanie krążenia krwi.

Od żywości zaś krążenia krwi zależy szybkość przemiany materji, to jest usuwanie zużytych i produkcja świeżych części składowych naszego ustroju odgrywającej tak doniosłą rolę w zdrowiu człowieka.

W skórze mieszcza się gruczoły wydzielające (potowe, łojowe i t. p.); w skórze mamy całą sieć naczyń krwionośnych i nerwów; skóra również reguluje ciepłotę naszego ciała etc. Już z wyliczonych tu funkcji chociażby, zdać możemy sobie sprawę o wielkiem znaczeniu tego narządu, naogół tak niedocenianego.

Dzięki kapielom wodnym mogą niezliczone masy ludzi utrzymać w sposób najtańszy i najprostsz swe ciało w czystości, co ma ogromne znaczenie, zwłaszcza latem, kiedy to pot i kurz tak szybko zanieczyszczają naszą skórę. Kapiele działają przede wszystkim jako idealny masaż (równomierny) całego ciała, a to przez ruch i ucisk; wywołując kolejne kurczenie się i rozszerzanie naczyń krwionośnych przez częstą zmianę fał ciepłych i zimniejszych i ożywiają tem samem krążenie krwi. Poza tem systema tyczne zimne kapiele działają dodatnio i na system nerwowy; wreszcie hartują znakomicie cały nasz organizm.

Nie należy wszakże przesadzać, wystawiając ustrój na zbyt długie działanie wody, gdyż wtedy skutek będzie... wręcz przeciwny od zamierzonego. I tu, jak zresztą i we wszystkim, należy zachować umiar, przestrzegając przepisów, co pozwoli nam ochronić zdrowie od szkody, a nieraz i od katastrofy.

Musimy sobie wyjaśnić najważniejszą sprawę, a mianowicie: **KOMU NIE WOLNO SIĘ KAPAC I DLACZEGO?**

Przedewszystkiem nie wolno się kapać w rzece, ani w morzu, jednym słowem w zimnej wodzie ludziom chorym na płuca, nawet jeśli chodzi tylko o t. zw. „katar szczytów”, gdyż może on się stać po zimnej kąpieli punktem wyjścia dla gruźlicy, tembardziej, iż tacy ludzie specjalnie łatwo się przeziębiają. Iż to razy zdarzało się, iż pozornie zdrowi

chłopcy lub dziewczęta poważnie zapadli na płuca po urlopie wypoczynkowym spędzonym nad morzem lub rzeką. Nawet ludzie o zupełnie zdrowych płucach, jeśli są chwilowo przeziębieni lub zakażeni, winni się wstrzymać na tydzień dwa od kapieli w zimnej wodzie!

Druga grupa ludzi, którym zabronić należy zimnych kapieli — to reumatycy i artretycy, którym, jak to wiemy z doświadczenia własnego i cudzego, zimne kapiele stanowią nie służy, raczej szkoda i zaostrzają procesy, które przeszły już w okres przewlekły.

Wreszcie trzecia grupa ludzi, którym kapać się nie wolno — to ludzie z zaburzeniami krążenia wskutek niedomogi lub wady serca.

Człowiek z chorem sercem winien unikać zarówno zimnej kąpieli, jak i zbyt gorącej, a wysiłek fizyczny (pływanie) związany zazwyczaj z kąpaniem może u takiego chorego doprowadzić nawet do katastrofy, co już niejednokrotnie było notowane.

Wreszcie osoby cierpiące na małą krwistość lub blednicę winny również unikać kapieli zimnych, gdyż źle je znoszą zazwyczaj i jeszcze bardziej od nich chudną.

szą zazwyczaj i jeszcze bardziej od nich chudną.

Poza wyliczonymi wyżej kategorjami osób, wszyscy ludzie mogą i winni się kapać ze względów, o których mówiliśmy na początku niniejszego artykułu. Należy tylko wiedzieć **JAK SIĘ ZACHOWYWAĆ PRZED, PODCZAS I PO KAPIELI.**

Otóż przede wszystkim winniśmy pamiętać, aby nigdy przejście z jednej temperatury do drugiej nie było zbyt nagłe.

1) Jeżeli jest się zmęczonym, zgrzanym lub spoconym, to należy dać możność ciału ochłodzić i wypocząć.

2) Do wody trzeba wchodzić stopniowo. Wszelkie skoki są bardzo niebezpieczne, zwłaszcza bez treningu i na miejscach mało znanych, przez mechaniczne uszkodzenia lub przez nagły wstrząs, wywołany ostrą zmianą temperatury.

3) Temperatura wody nie powinna być niższa od 15 st. R.

4) Nie wolno się kapać z pełnym żołądkiem, np. zaraz po obiedzie; najlepiej rano — naczczo lub wieczorem — przed kolacją.

5) W wodzie b. ciepłej (18—20 st. R.) pozostawać można 10—15 minut, w każdym bądź razie nie czekać, aż się ukaze t. zw. „gęsia skórka”, gdyż oznacza to zbyt silne oziębienie organizmu, co może przynieść niepowetowaną szkodę.

6) Przepływanie dużych przestrzeni bez należytego treningu naraża kąpielce go się na utonięcie, wskutek osłabienia mięśnia sercowego lub skurczu mskulatury kończyn (jedno i drugie występuje nagle i prowadzi do katastrofy).

7) Podczas kapieli należy unikać wiania się wody do uszu.

8) Po kapieli należy skórę osuszyć w słońcu a jeśli niema słońca — froterowym ręcznikiem poczem owinawszy się w płaszcz kąpielowy — wypocząć w położeniu leżącym przynajmniej pół godziny.

9) Dzieci mogą uczyć się sztuki pływania już od 7—8 roku życia. Najstosowniejsze są dla dzieci Jeziorka i stawy z cieplejszą wodą (18—20 st. R.).

Oto w ogólnych zarysach przepisy umiejętnego zachowania się przy kapieli. Tylko umiar, połączony z zachowaniem wyżej wymienionych środków ostrożności daje przy kapielach dodatnie rezultaty, a wszelkie nadużycia raczej szkodzą. Nie obawiajmy się zatem rozsądnego używania kapieli wodnych, gdyż są one najlepszym i najtańszym za biegiem higienicznym.

Dr. Paweł Klinger.

Dokąd on pojedzie?

Ja wiadomo — Briand sprzeciwia się obiorowi różnych, proponowanych na miejsce przyszłej konferencji, miast jak Londyn, Montreux, Lucerna, Lozanna, Bruksela i t. d., nie decydując się na żadne z nich. Gazety angielskie zamieszczają na ten temat liczne karykatury, z których jedną podajemy powyżej: Przedstawia ona francuskiego meża stanu w bluzie podróży, nie mogącego zdecydować się, dokąd wykupić bilet...

Dyscyplina, moralność i obowiązkowość panują za kulisami paryskich teatrzyków rewjowych.

Kulisy paryskich kabaretów — to fabryki rozrywek. Pierwsze wrażenie jakie odnosi człowiek, któremu udało się przedostać do laboratorium paryskiej rewji jest oszołomiające. Czteryście osób stanowią kadry teatrzyku. Od samego początku przedstawienia, aż do jego zakończenia wszyscy ci ludzie, podlegający najbezwzględniejszej dyscyplinie i organizacji, wspólnymi siłami stwarzają dzieło rozweselenia publiczności, która w dwóch trzecich składa się z cudzoziemców.

Nagie kobiety, manekiny, girlsy, tancerki, muzykanci, maszyniści, elektrotechnicy, garderobiane, robotnicy, solistki, reżyserzy, dekoratorzy — wszyscy biegną w różnych kierunkach i szalony ten ruch oszołamia świeżo przybyłego.

Żeby dać widzowi wrażenie świetlanej, błyskotliwej, wspaniałej rewji, na scenie i za kulisami odbywa się każdego wieczoru bardzo skomplikowana praca.

Za kulisami panuje atmosfera gorącej kowej pracy. Zasady moralności — prostu purytańskie. Wizyty za kulisami i w garderobach największych nawet artystek są niedopuszczalne. Przy największym nawet sukcesie nikt nie pomyśli na wet o wypiciu kieliszka wina, gdyż jest to zabronione. Każdy ma swoje wyznaczone miejsce i wszelkie zarządzenia wy daje reżyser, który posiada prawa głównodowodzącego na froncie.

Pewnemu dziennikarzowi udało się jakimś cudem przedostać się za kulisami jednego z teatrzyków paryskich. Pomyślowość swoją posunął on tak daleko, że

zwiadził nawet garderobę tancerek i figurantek.

W garderobie tej było gorąco jak w oranżerii. Wszystkie, znajdujące się w niej kobiety, były nagie lub półnagie. Mimo to czuły się one tak, jak gdyby były zupełnie ubrane. Korzystając z antraktu, rozmawiały ze sobą, czytały czasopisma i książki, szyły. Jedną z nich, siedząc przed lustrem, pilnie „wkuwała” się słówek angielskich.

Zjawienie się mężczyzny wywołało wśród nich popłoch. Zaczęły narzucać na siebie co popadło pod rękę. Garderobiana z miną znieważonej furji starała się usunąć intruza z garderoby.

— Proszę wyjść! Proszę wyjść natych miast!

Skład narodowościowy kobiet paryskiej rewji jest najróżnorodniejszy. Niemki, hiszpanki, włoszki, angielski, — jednym słowem, cały świat.

Wśród tej gólej międzynarodówki są również i francuzki.

Dziennikarz zapoznał się z jedną francuzką — figurantką, która w dzień udzielała lekcji muzyki i posiadała tytuł „profesora harmonji”. Miała ona na utrzymaniu dziecko i swych rodziców. Cieszy się ona opinią bardzo obowiązkowej i nie zapłaciła jeszcze ani razu kary. Oszczędna, jak wszystkie francuzki, gospodarzyła w ten sposób, że ze swych zarobków potrafiła zaoszczędzić sobie dość pokazną sumkę i kupić na przedmieściu Paryża domek, dokąd po każdym przedstawieniu jeździ nocnym autobusem.

Inna znów z figurantek wprowadziła

Dypl. fryzjer
Alfons POPP
Konstantynowska № 12. Telefon 63-40
powrócił.

Dr. med.
J. POLAK
Choroby (astma, pokrzywka, artretyzm)
allergiczne
ul. 6-go Sierpnia 22
fr. I piętro,
tel 64-21. przyjmuje od 9—12 i od 8—9 w

dziennikarza w zdumienie znajomością współczesnej literatury. Rozprawiła ona z zupełną swobodą o najwybitniejszych pisarzach współczesnych.
116 kobiet najróżniejszych narodowości, odcieni i wyglądu żyje i pracuje za kulisami rewji paryskiej. I dwadzieścia z tych stu szesnastu — to autentyczne dziewczęce... [B].

Tło gospodarcze zatargu rosyjsko-chińskiego

Zaraz na wstępie należy zwrócić uwagę na okoliczność, iż wojna na Dalekim Wschodzie nie jest walką „sowiecko-chińską”, a „rosyjsko-chińską”, nie chodzi bowiem o ten, czy inny charakter społeczny czy wewnętrzno-polityczny władców Rosji, a o stosunek między Rosją, Chinami i Japonią, bez względu na wewnętrzną formę rządu któregośkolwiek z tych państw. Ilustracją tego jest chociażby ostatnia enuncjacja Mjłukowa, który nawołuje omyślnie z Rosją do poparcia i współdziałania z Sowietami, motywując to posunięciem ponadpartijnym, ogólnorosyjskim znaczeniem walki o ekspansję Rosji na Dalekim Wschodzie.

Wojna zaskoczyła Rosję. Przynajmniej pod względem gospodarczym nie można uważać dotychczasowego pogotowia wojennego państwa sowieckiego za wystarczające. Zapasy zbożowe uległy znacznemu wyczerpaniu w ciągu ubiegłego roku i obecnie Rosja wkrocza w nowy rok zbożowy bez dostatecznych rezerw. Optymizm ostatniej mowy Kalinina nie zapewni ludności chleba. Prawda, że narazie wojna nie jest połączona z nadmiernymi wysiłkami finansowymi. Wszak nawet i mobilizacją objęto tylko kilka okręgów pogranicznych.

Z drugiej strony i Chiny nie wkroczyły na drogę walki zbrojnej na skutek spokojnej i racjonalnej oceny sytuacji gospodarczej. Wymówienie traktatu współzawodnictwa Kolei Wschodnio-Chińskiej było raczej rezultatem licznych momentów natury emocjonalnej.

Przedewszystkiem zaliczyć do nich należy zwrot opinii chińskiej w kierunku liberalno-burżuazyjnym. Ponadto zdołała się opinia chińska przejąć zapartytami europejskimi na modus vivendi z Rosją sowiecką: wymieniają tutaj jako przykład rewizję w „Arcosie” i t. p. mało parlamentarne środki postępowania z reprezentacjami sowieckimi z granicą.

Wreszcie nikt chyba nie uwierzy w potęgę gospodarczą Chin. Stanowią one t. zw. „bogactwo naturalne” — nieprodukcyjne wobec braku kapitałów i organizacji i do niedawna stanowiły prosto przedmiot ożywionej eksploatacji obcych.

Ani psychologicznie, ani politycznie, ani wreszcie pod względem społecznego rozwoju Chiny nie dorosły do znalezienia się w szeregu wielkich gospodarstw świata. Przeciwnie i bardzo oświeceni ich przedstawiciele, jak np. prof. dr. Tang-Leang-Li budują ideologię konserwatywnego odgrożenia się od „złobnej” kultury i zachłanności europejsko-amerykańskiej.

Tyle naród chiński. Młody rząd nankijski jednak nieopatrznie porwał się na „uderzenie pięścią w stół”. Słaba to pięść i stół zbyt rozległy, by echo mogło się silnie odbić po świecie.

Tymczasem jednak Rosja musi się liczyć z niebezpieczeństwem, jakie grozi jej portowi handlowemu w Władywostoku. Chodzi prosto o możliwość dalszej eksploatacji Syberii!

Z kolei wypada zwrócić uwagę na pozycję wielkich „obserwatorów”. Japonia, która oświadczyła swą neutralność w sporze o kolej wschodnio-chińską najbardziej jest w wyniku tego zainteresowana. Wszak posiadanie kolei południowo-mandżurskiej przez Japonię musi stać się poważnie zagrożone z

chwilą, gdy przewaga Chin w zarządzie spornej linii kolejowej stanie się zdecydowaną. Dotąd współzawodnictwo rosyjsko-chiński wytwarzał stan niepewności, wielce dla Japonii dogodny. Dlatego też Sowiety już teraz przepowiadają Chinom — nawet na wypadek zupełnej wygranej Chin, w którą nie wierzą — małą korzyść z takiego zwycięstwa, gdyż Japonia za żadną cenę nie pozwoli Chinom opanować i wyzyskać tej pozycji, o którą kilkakrotnie krwawo i zwycięsko sama walczyła.

Już z tego względu należy posunięcie Chin w tej sprawie uznać za błąd tak polityczny jak i gospodarczy, o ile niema jakiegoś szczególnego porozumienia między rządem nankijskim a Japonią.

Inna jest pozycja Anglii. Jest rzeczą niemal pewną, iż Anglia zrobi dobry interes na konflikcie rosyjsko-chińskim. Rosja nie może obecnie skoncentrować całej swej odporności w stosunku do

wielkiej Brytanii. Przypuszczają, iż Anglia skorzysta z tego i sięgnie po Afganistan — jak tylko wojna wschodnia silniej zaangażuje Rosję i zwiąże jej wysiłki.

Na razie trudno przewidzieć, czy tak odległemu „obserwatorowi”, jak Polska, uda się „coś na tej sprawie zarobić”. Należałoby zbadać możliwości dostaw dla walczącej Rosji. Możliwości te niewątpliwie są wielkie, chodziłoby „tylko” o stronę finansową. Zaznaczyliśmy wyżej, że Rosja nie jest gospodarczą do wojny przygotowana. W szczególności nie posiada dostatecznych obiektów eksportowych dla wyrównania ewentualnego wzmocnienia przywozu konsumpcyjnego na cele wojny. Tem niemniej należy copędzej zająć się tą sprawą, gdyż mogą nas ubiec konkurenci niemieccy i — „last not least” — angielscy.

Dr. M. S.

W notesiku businessmana.

W PIERWSZEJ POŁOWIE SIERPNIĄ r. b. odbędzie się szereg przetargów publicznych na dostawę siana oraz słomy targanej i prostej na potrzeby oddziałów wojskowych, stacjonujących na obszarze województw warszawskiego, białostockiego i lubelskiego.

Bliższych informacji w powyższej sprawie zasięgnąć można w Izbie Przemysłowej - Handlowej w Warszawie (Czackiego Nr. 12).

BILANS BANKU POLSKIEGO za 2-gą dekadę lipca r. b. wykazuje zapas złota 627 milj. zł. Pieniądze i należności zagraniczne zmniejszyły się o 2,2 milj. zł. (519,4 milj. zł.). Portfel wekslowy zmniejszył się o 15,9 milj. zł. (694 milj. zł.), również i pożyczki zastawowe zmniejszyły się o 2,3 milj. zł. (84 milj. zł.).

Natychmiast płatne zobowiązania (507,8 milj. zł.) i obieg biletów bankowych (1,200,3 milj. zł.) łącznie zmniejszyły się o 25,2 milj. zł. do sumy 1,708,2 milj. zł. Inne pozycje bez większych zmian OGÓLNY OBRÓT CZEKOWY P.K.O. osiągnął w czerwcu r. b. 1,838 milj. zł. z czego na obrót bezgotówkowy przypadło 1,101 milj. zł., czyli 60 proc.

Przyjęto wpłaty: gotówkowych na sumę 439,900 tys. zł., bezgotówkowych 424,200 tys. zł.; uskuteczniło wypłaty: gotówkowych na sumę 243 milj. zł., bezgotówkowych 667,100 tys. zł.

OBROT IZB ROZRACHUNKOWYCH działających przy oddziałach Banku Polskiego, wyniósł w czerwcu r. b. 6,073 milj. zł. (w maju r. b. wyniósł 5,794 milj. zł.).

W TYCH DNIACH POWRÓCIŁ z Paryża inż. Józef Konopka, dyrektor Zw. gosp. gazowni i zakł. wodociągowych, który w imieniu organizacji samochodowych przeprowadzał pertraktacje z firmami francusko-belgijskimi w sprawie gazyfikacji Polski. Pertraktacje te mają widoki pomyślnego zakończenia i już w okresie dwóch tygodni będą najprawdopodobniej sfinalizowane. Firmy francusko-belgijskie inwestują w gazyfikacji w Polsce w przeciągu pierwszych 5 lat około 20 milionów dolarów z tem, iż kwota ta będzie się stale powiększać.

W pierwszym rzędzie obejmie gazyfikacja Zagłębie Górnośląskie, województwo krakowskie i kieleckie. Gazu dostarczać będą polskie

koksownie. W związku z tem rozpoczęto już budowę gazowni w Częstochowie, a wedle projektów i planów w pełni już przygotowanych ma powstać gazownia we Włocławku, Gdyni, Białymstoku, ewentualnie w Przemysku.

W Nr. 17 MONITORA z dnia 23 b. m. ukazało się obwieszczenie komitetu likwidacyjnego dotyczącego likwidacji mienia byłych rosyjskich osób prawnych. Likwidacji podlega między innymi: znane na terenie b. Kongresówki T-wo Rosyjsko-Amerykańskiej Gumowej Manufaktury p. f. Treugolnik, którego likwidatorem mianowany został dr. Wilhelm Kahl, zamieszkały w Warszawie.

W przeciągu trzech miesięcy osoby zainteresowane mogą zgłaszać do komitetu likwidacyjnego swe rozszczenia i składać dowody stwierdzające ich zasadałość, również w ciągu 6-ciu tygodni można wnieść sprzeciwu pod tym samym adresem.

MIĘDZYNARODOWY INSTYTUT ROLNICZY w Rzymie ogłosił wyniki szacunków urodzaju zbożowego tegorocznego. Instytut stwierdza pomyślnie widoki zbiorów. Wpłynęła na to dostateczna ilość ciepła i wilgoci; tylko w niektórych krajach Europy susze i burze sprawiły pewne szkody. Spodziewać się należy obfitych zbiorów w stosunku do przeciętnej za ostatnie pięćdziesiąt lat. Natomiast stan zbóż w Kanadzie i Stanach Zjednoczonych ostatnio wyraźnie się pogorszył.

WIADOMOŚĆ PODANA PRZED KILKU TYGODNIAMI przez prasę o zakończeniu rokowań z finansistami zagranicznymi, w sprawie pożyczki 25 milionów dolarów dla projektowanego od roku Centralnego Banku Ziemińskiego, okazała się conajmniej przedwczesna. Sprawa ta jeszcze znajduje się w sferze rokowań, chodzi przytem nie o 25 a 15 milionów dolarów.

Onegdaj opuścił Warszawę przedstawiciel grupy kapitalistów francuskich, który prowadził rozmowy w tej sprawie z miarodajnymi czynnikami. Stało na tem, że wymieniona grupa finansistów zgodziła się dostarczyć wymienione 15 milionów dolarów, z zastrzeżeniem jednak aprobaty miarodajnych czynników paryskich.

GIELDY.

URZĘDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ z dnia 26-go lipca 1929 roku.

GOTÓWKA.
Holandia 377,70, Londyn 43,36 3/4, Paryż 34,90
Praga 26,40, Szwajcaria 171,575, Sztokholm
239,05, Wiedeń 125,61, Włochy 46,66, Berlin
212,62.

AKCJE:
Bank Polski 164.—, Bank Zarobkowy 78,50,
Elektr. Dąbrow. 90.—, Firley 51.—, Węgiel 67,50
Norbli 150.—, Ostrowieckie 81.—, Starachowice
28,76.

PAPIERY WARTOŚCIOWE I LISTY ZAST.
4 proc. premjowa pożyczka inwestycyjna
113,50, 112.—, 112,50, 5 proc. pożyczka dolarowa
(dolarówka) 65,09, 5 proc. pożyczka konwencyj-
cyjna 47,9, 6 proc. pożyczka dolarowa z 1920 r.
88.—, 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 91,75,
91,50, 10 proc. pożyczka kolejowa 102,50, 4 i pół
proc. L. Z. Tow. Kred. Ziemińskiego 49.—, 4 i pół
proc. L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy 47,50, 5

proc. L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy 53,50, 4
proc. L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy 64,75, 64,54
8 proc. L. Z. Tow. Kred. m. Częstochowy 56.—

NOTOWANIA BAWELNY.

Nowy Jork, 25 lipca. Bawełna amerykańska
Otwarcie. Lipiec 18,27, październik 18,67, paździer-
nik 18,80, listopad 18,98, grudzień kontr. 19,03-04
Liverpool 25 lipca. Bawełna amerykańska.
Styczeń 9,96, luty 9,97, marzec, kwiecień 10, maj
10,02, czerwiec 10,01, lipiec 10,11, sierpień 10,02,
wrzesień 10,01, październik 9,99, listopad, grudzień
9,96, loco 10,54.

Bawełna egipska. Styczeń 16,58, marzec 16,79
maj 17,98, lipiec 16,25, październik, listopad 16,31,
loco 16,95.

Aleksandria, 25 lipca. Bawełna egipska. Sak.
Styczeń 33,62, marzec 34,02, lipiec 33,85, listo-
pad 33,31. Ashm. Luty 22,25, kwiecień 22,65, sier-
pień 20,91, październik 21,37, grudzień 21,81.

Dziś o godzinie 8.30 wiecz.

Występy artystów

HELENÓW

Dziś od godz. 5 po poł
Koncert Popularny
pod dyr. R. TELGA.

kabaretu „Manteufel” LUCY FORELL, wykona tańce charakterystyczne, DUET TANECZNY wykona tańce rosyjskie i czardasza. MARJUSZ KONDRACKI — humorysta.
Jutro o godzinie 11 PORANEK.

Upadłości.

Niezależnie od podanego we wczorajszym numerze komunikatu o udzieleniu czterem firmom łódzkim odroczenia wypłat, sąd w wydziale handlowym w dniu 25 lipca rozpoznawał cały szereg spraw upadłościowych, o których niżej podajemy.

W pierwszym rzędzie ogłoszono upadłość firmy „J. A. Ajzenberg”, fabryka wyrobów porcelanowych „Tip-Top” przy ul. Lipowej 4, na skutek żądania pełnomocnika wierzycieli — apl. adw. Adolfa Markowicza.

Przedsiębiorstwo Ajzenberga posiadało około 45 warsztatów i zatrudniało iłkunastu robotników, tak, że korzystało ze znacznych kredytów. Jak wynika ze złożonych przez wierzycieli 10 weksli protestowanych, Ajzenberg nie uiszcza się ze swych zobowiązań, dopuszczając weksle do protestu i jak twierdzą ciż sami wierzyciele, przedsiębiorstwo swoje przelicyzył w ten sposób, iż zamiast dotychczasowego brzmienia firmy „J. A. Ajzenberg” zarejestrował przedsiębiorstwo pod firmą „Izrael A. Ajzenberg i S-ka” uniemożliwiając w ten sposób wierzycielom egzekucję i ukrywając cały swój majątek. Okoliczność powyższą potwierdził złożony przez wierzycieli odpis protokołu komornika Suzina. Ponadto Ajzenberg nie prowadził ani też nie prowadzi przepisanych przez prawo ksiąg handlowych. Chwilę otwarcia upadłości oznaczono początkowo na dzień 17 kwietnia 1929 roku i za mianowanego sędzią komisarzem s. h. Kazimierza Kona, a kuratorem adw. Abrahama Kaleckiego. Upadłego zaś sąd polecił zaareztować i osadzić w areszcie dla dłużników, ze względu na wybitne cechy podstępnego bankructwa.

Druga upadłość ogłoszono Józefowi Hlawaty, właścicielowi sklepu materiałów biawatnych i dodatków tapicerskich na skutek próby per. upadłego Hlawaty — adw. Ryszarda Vogla. Jak twierdzi upadły w swym podaniu włożył on w swoje przedsiębiorstwo przeszło 20.000 zł. własnego kapitału, a od czasu gdy nastąpił kryzys, trwający dotychczas, dla Hlawaty'ego zaczęły się nasuwać duże trudności płatnicze. W dodatku jeszcze zaczęły wracać weksle jego klientów z protestami, które zmuszony był wykupywać. To go zmusiło do zaciągnięcia prywatnych zobowiązań, z których w następstwie nie mógł się wywiązać i przez to zmuszony był zawiesić wypłaty. Bilans firmy sporządzony przezeń wyraża się w aktywach sumą 2.270 zł., a w pasywach zaś sumą 21.796 zł. Chwilę otwarcia upadłości oznaczył sąd na dzień 25 lipca, przy czym zamianował kuratorem adw. Stefana Wilanowskiego, a sędzią komisarzem s. h. Oskara Grossa.

Nadto upadłego sąd postanowił oddać pod dozór policji.

W sprawie upadłości firmy „Sz. Ehrenfried i J. Jakubowicz” skład drzewa przy ulicy Nowaka 10 — przedłożono upadłym list głośny do dnia 1 października, pomimo sprzeciwu wierzycieli. Również nie uwzględniono żądania wierzycieli co do mianowania drugiego syndyka z pośród grona wierzycieli, gdyż na zebraniu w dniu 25 maja wierzyciele wybrali tylko jednego syndyka, adw. Korzejskiego, a nie z pośród siebie.

W sprawie upadłości Maksymiljana Haupta i innych dzierżawców farbiarni przy ul. Piotrkowskiej 184, ogłoszonej na skutek żądania firmy „Ferdynand Seeliger Sukcesorowie” wyznaczono ostateczny termin sprawdzenia wierzytelności na dzień 9 sierpnia, dla tych wierzycieli, którzy dotychczas nie zgłosili swych pretensji.

Także sam termin na sprawdzenie wierzytelności wyznaczono w upadłości Arona Raka — Nowomijska 14, na dz. 1 sierpnia r. b.

Również wyznaczono podobny termin na dz. 26 sierpnia w upadłości Arona Fleiszera — 6-go Sierpnia 30.

F. G.

ASFALTY

krajowa, znakomitej jakości, zastępujące najlepsze asfalty zagraniczne do wszelkich celów technicznych, jak do fabrykacji papy dachowej, materiałów izolacyjnych, budowy dróg i t. d. wyrobu firmy

Gal. Tow. Naft. „GALICJA” s. a. w Drohobyczu

poleca po cenach konkurencyjnych Generalne Przedstawicielstwo Łódzki Związek Handlowy

H. ŻMIGROD i S-ka
Konstantynowska 99, tel. 15-60.

Na Wiśniowej Górze

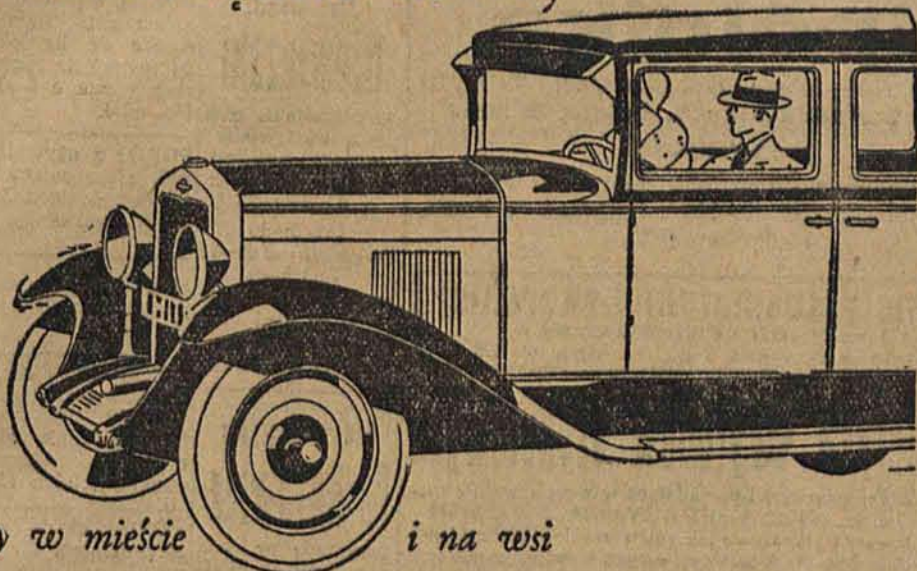
żądajcie

„REPUBLIKI”

— i —
„EXPRESSU”

w kiosku gazety F. Janimka
willa Bendytowicza obok felczera
Janickiego.

Dostępna cena
i pierwszorzędne zalety

Nieoceniony w mieście i na wsi

Niewyczerpane zasoby techniczne General Motors umożliwiły wypuszczenie na rynek 6-cio cylindrowego Chevroleta, zaopatrzonego we wszelkie najbardziej współczesne udoskonalenia, w cenie wozów 4 cylindrowych. Nowy Chevrolet, posiadając wszystkie zalety znacznie droższego samochodu, wygodny, silny, i szybki jest dostępny dla najszerszego ogółu, dzięki przystępnej cenie i umiarkowanym kosztom utrzymania. Zdobył on sobie od pierwszej chwili olbrzymią popularność w Polsce, jako wóz najbardziej odpowiadający polskim warunkom komunikacyjnym.

Gęsta sieć stacji obsługi, zorganizowana na wzór zagranicy przez General Motors w Polsce, zapewnia nabywcy Chevroleta fachową opiekę nad sprawnym funkcjonowaniem jego wozu oraz możliwość nabycia oryginalnych części zamiennych, w razie potrzeby.

Należy jednocześnie zaznaczyć, że 6-cio cylindrowy Chevrolet można nabyć na ułatwionych warunkach płatności w porozumieniu z najbliższym zastępstwem General Motors. Wyrób General Motors.

Upoważnione Zastępstwa na całym terytorjum Polski i w Wolnym Mieście Gdańsku.

Ceny:

Phaeton	zł. 10.650
Phaeton - obicia skórzane	zł. 10.950
Roadster	zł. 11.950
Sedan	zł. 13.650
Coupé	zł. 14.500
Sport-Cabriolet	zł. 15.450
Landau-Sedan	zł. 16.500
loco Fabryka Warszawa.	
Chevrolet, jak zresztą każdy inny samochód wytwórni General Motors, jest do nabycia na ułatwionych warunkach płatności według systemu GMAC	

CHEVROLET 6
GENERAL MOTORS w POLSCE, WARSZAWA

Codziennie świeży

KEFIR

poza własnościami leczniczymi, dla osób zdrowych prosto z lodu na drugie śniadanie i podwieczorek. Teżte firmy znakomitą śmietankę sterylizowaną poleca jedyny w Łodzi

Zakład Kefirowy

K. SIGALINA Narutowicza 6
Nr. tel. 46-40.

Istniejąca od 20 lat firma **poszukuje do wydzierżawienia**

budynku fabrycznego

od 3.000 do 5.000 mtr.² Warunek: koncesja na farbiarnię, kocioł najmniej 100 mtr.² i odpowiednia studnia.

Oferty sub. „Farbiarnia „A. B. C.“ do biura ogł. S. Fuchs, Łódź, Piotrkowska 50.

Znana na całym świecie fabryka samochodów

poszukuje

przedstawicieli

we wszystkich większych miastach Polski. Zasobne firmy zechcą kierować szczegółowe oferty z podaniem referencji sub: „WPa. 11391“ do Towarzystwa Reklamy Międzynarodowej S. z o. o. jen. repr. Rudolf Mosse, Warszawa, Marszałkowska 124.

Dr. med. Z. RAKOWSKI

Dr. H. REITEROWSKI

Tel. 27-81

Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc. Przyjmuje od 12-2 i 5-7 pp
Konstantynowska 9.

spec. choroby płucne

Ewangelicka 1, tel. 66-90

Powrócił.

Nowy rozkład jazdy obowiązujący na kolejach od dnia 15 maja 1929 r.
Łódź-Fabr.—Warszawa
Poznań-Łódź Kal.-Lwów

(Pociągi bezpośrednie przez Koluszki)

Łódź Fabr.	posp.	osob.	osob.	posp.	osob.
Warszawa	odj. 7.45	19.05	Warszawa	odj. 13.25	18.20
	przyj. 10.05	21.45	Łódź Fabr.	przyj. 16.25	20.42

Wagon I i II kl. dołączany w Koluszkach do pociągu pośpiesznego

Odjazd: Łódź - Fabryczna	4.45	Odjazd: Warszawa	19.30
Przyjazd: Warszawa Gł.	7.50	Przyjazd: Łódź-Fabryczna	22.52

Uwaga: Połączenie w Warszawie godz. 9.20 ze Lwowem i Bukaresztem.

Łódź Kal.—Warszawa

(Pociągi bezpośrednie)

Łódź Kal	osob.	pośp.	osob.	osob.	osob.
Warszawa Gł.	odj. 3.02	6.37	7.30	13.20	13.39
	przyj. 6.16	8.55	11.00	15.58	17.10

Warszawa Gł.	osob.	osob.	osob.	pośp.	osob.
Łódź, Kal.	odj. 7.20	9.00	18.05	20.35	22.10
	przyj. 10.06	12.34	21.40	22.58	1.50

Łódź Kal.-Gdańsk-Gdynia

(Wagon bezpośredni I, II i III klasy)

Odjazd: Łódź-Kaliska	20.35	Odjazd: Gdynia	20.35
Przyjazd: Gdynia	8.41	Przyjazd: Łódź-Kaliska	8.05

Łódź Fabr.-Zakopane i Krynica

Pociąg kuracyjny pośpieszny od 15 maja do 30 września z przesiadaniem w Koluszkach

Odjazd: Łódź-Fabryczna	21.40	Odjazd: Krynica	20.05
Przyjazd: Koluszki	22.25	Odjazd: Żegiestów	20.56
Odjazd: Koluszki	22.43	Odjazd: Zakopane	21.35
Przyjazd: Rabka	7.14	Odjazd: Rabka	22.56
Przyjazd: Zakopane	8.49	Przyjazd: Koluszki	7.38
Przyjazd: Żegiestów-Zdrój	8.45	Odjazd: Koluszki	7.55
Przyjazd: Krynica	9.40	Przyjazd: Łódź-Fabryczna	8.42

(Pociąg bezpośredni osobowy)

Odjazd: Poznań	15.00	Odjazd: Lwów	20.01
Przyjazd: Łódź - Kaliska	19.54	Przyjazd: Łódź - Kaliska	9.21
Odjazd: Łódź - Kaliska	20.12	Odjazd: Łódź - Kaliska	10.11
Przyjazd: Lwów	8.47	Przyjazd: Poznań	15.06

Łódź Kal.-Kalisz-Poznań

(Pociągi bezpośrednie)

Łódź Kal.	odj.	7.50	10.15	12.50	21.55	23.06
Poznań	przyj.	14.38	15.06	19.39	5.28	3.28

Poznań	odj.	2.06	6.00	11.20	15.00	23.30
Łódź Kal.	przyj.	6.28	13.25	18.23	19.54	7.12

Łódź K.-Kutno-Strzałkowo-Poznań

(Komunikacja bezpośrednia)

Łódź Kal.	osobowe	odj. 0.20	9.33	Poznań	osobowe
Poznań	przyj. 8.24	17.05	Łódź Kal.	odj. 0.35	5.15
				przyj. 8.05	13.15

Łódź Fabr.-Kraków

(Wagon bezpośredni I i II kl. od Koluszek pośp.)

Odjazd: Łódź - Fabryczna	15.40	Odjazd: Kraków	0.10
Przyjazd: Kraków	22.00	Przyjazd: Łódź-Fabryczna	6.52

Łódź Kal.-Kraków i Katowice

(Pociąg bezpośredni osobowy)

Odjazd: Łódź - Kaliska	22.15	Przyjazd: do Katowic	4.20
Przyjazd: do Krakowa	5.10		

Łódź-Ciechocinek

(Bezpośredni wagon od 15 maja do 30 września):

Odjazd: Łódź - Kaliska	9.33	Odjazd: Ciechocinek	17.12
Przyjazd: Ciechocinek	14.10	Przyjazd: Łódź - Kaliska	22.01

WYKWALIFIKOWANEJ bufetowej restauracyjnej

poszukuje

Cafe Rest. PICCADILLI Zawadzka 1.

Zdolne KEBNERKI mogą się zgłosić do cukierni „BRISTOL” Piotrkowska 30

Dr. med. S. Kantor specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych.

Doktor P. Klinger choroby weneryczne, skórne i włosów ANDRZEJA 2. TEL. 32-28.

Poradnia Wenerologiczna Lekarzy-specjalistów Zawadzka 1. Czynna od 8 rano do 9 wieczór.

INSTYTUT DE BEAUTE ANNA RYDEL Diplôme de l'Université de Beauté Paris

PRZYKRAWACZ cholewek (cholewkarcz), pierwszorzędna siła POTRZEBNY ZARAZ.

Kolonja Skarbowców Zaraz DO SPRZEDANIA willa o dwóch wolnych 3-ch pokojowych

Flaszki oplecione nowe lub używane różnej wielkości

W sobotę do Poznania na 3 dni za 38 zł. jedzie wycieczka na Wystawę organ.

MIESZKANIE 5-6 pokojowe na parterze w śródmieściu.

„Protos” odkurzacz nowy sprzedam za 300 złotych.

Samochód pierwszorzędnej marki w bardzo dobrym stanie.

ŁATWA PRACA, DUŻY ZYSK. Dol. 150.— miesięcznie zarobić może każdy

POKÓJ z KUCHNIĄ NATYCHMIAST do oddania

Reperuje bieliznę wszelką starannie i niedrogo.

Potrzebny akwizytor na stałą pensję i prowizję.

Poszukuje od zaraz umeblowanego pokoju na biuro z telefonem

Spólnika z kapitałem do dobrze zaprowadzonej fabryki

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej D-ra MARJI LEWINSONOWEJ

Fabryka wyrobów trykotowych (Rundmaszyny) i posiadająca własną szwalnię

Dr. med. St. Praport Gdańska 77 a telef. 8-95.

Dr. med. St. Bibergal Moniuszki 11, telefon 63-22.

Doktor Zagunowski specjalista chorób skórnych.

Pokój z oddzielnym wejściem DO WYNAJĘCIA dla solidnego pana

KASE ogniotrwała, w dobrym stanie KUPIĘ

Ogłoszenia drobne. RAKIETY, ognie bengalskie i dekoracje

Kupno i sprzedaż WYKWINTNA bielizna damska, męska.

Ubiory męskie, damskie, obuwie, DUŻY pokój, częściowo umeblowany

Dr. med. Niewiażski specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych

Lekarz-dentysta F. Horowicz przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 294

6 MÓRG ziemi sprzedam bez budynków we wsi Łukaszew.

2 PLACE 1115 mtr. kw. rogowy i 1030 mtr. kw.

KARAKULOWE palto piękne sprzedam okazjynie tanio

SPRZEDAM motocykl B. Z. A. ze światłem w dobrym stanie.

MAŁY budynek fabryczny i dom mieszkalny — 3 pokoje z kuchnią.

SPRZEDAM podwozie samochodu Cievrolet w bardzo dobrym stanie.

MAGIEL w bardzo dobrym stanie, lodownia pokojowa

DOM 2-u piętrowy ewentualnie połowa do sprzedania.

SPRZEDAM tanio maszynę do rekawiczek, mało używana.

DWA duże frontowe słoneczne pokoje z kuchnią

LOKAL — 2 pokoje przy ul. Lipowej nadający się na pracownię

PRZYJME na mieszkanie kilku panów, ul. Wodna 15.

PRZYJME panów na mieszkanie. Żeromskiego 41.

POSZUKUJE dwu - pokojowe mieszkanie z kuchnią

SŁONECZNY, umeblowany pokój dla inteligentnego pana

POSZUKUJE małego pokoju umeblowanego w śródmieściu

ZGUBIONO dowód osobisty wydany w Łodzi dnia 16 lipca 1929 r.

SIADALA Stanisław zgubił książeczkę wojskową

WŁADYSŁAW Lewiński, zam Żabia 3, zgubił książeczkę wojskową

SZYPPER i syn, zamieszkały Przejazd 100, zgubił numer od wozu

TELEFON do odstąpienia. Oferty sub „E. R.”

PRZYBLAKAŁ się pies biały (pułel). Lipowa 44, m. 9.

ROZMAITE. L. C. Bardzo przepraszam, będę dziś na tem samem miejscu.

ROZMAITE. SZLAMA Dikierman zgubił kwit inkasowy.

ROZMAITE. WŁADYSŁAW Lewiński, zam Żabia 3, zgubił książeczkę wojskową.

ROZMAITE. SZYPPER i syn, zamieszkały Przejazd 100, zgubił numer od wozu.

ROZMAITE. ZGUBIONO dowód osobisty wydany w Łodzi dnia 16 lipca 1929 r.

ROZMAITE. SIADALA Stanisław zgubił książeczkę wojskową.

ROZMAITE. WŁADYSŁAW Lewiński, zam Żabia 3, zgubił książeczkę wojskową.

ROZMAITE. SZYPPER i syn, zamieszkały Przejazd 100, zgubił numer od wozu.

ROZMAITE. ZGUBIONO dowód osobisty wydany w Łodzi dnia 16 lipca 1929 r.

ROZMAITE. SIADALA Stanisław zgubił książeczkę wojskową.

ROZMAITE. WŁADYSŁAW Lewiński, zam Żabia 3, zgubił książeczkę wojskową.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Telefon Administracji 22-14. Telefony Redakcji: 27-24, 36-43, 36-44.

Prenumerata „Ilustrowanej Republiki” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60

Wydawca: Władysław Polak. Redaktor: Wacław Smólski. W drukarni „Republiki” sp. z ogr. odp. Piotrkowska 49 i 64.